

Előfizetési díj:

Egész évre . . . 10 K — f.
Fél évre 5 K — f.
Negyed évre. . . 2 K 50 f.
Egyes szám ára 20 fillér

ZALAMEGYE

ZALAVÁRMEGYEI HIRLAP

Politikai és társadalmi hetilap. — Megjelenik minden vasárnap.

Hirdetések:
= Megállapodás szerint. =

Nyilttér soronként 1 K.

Kéziratokat
nem küldünk vissza

27-39

Meleg szív, okos fő.

Darányi Ignác mondta a balatonföldvári gazdaggyűlésen: Nem elég, hogy a szíveink melegek. A fődolog az, hogy a fejeket tartsuk hidegen.

Igy van. A mai helyzet olyan, hogy okos fővel mindent nyerhetünk, tulságos hevüléssel sokat veszthetünk. A hazafias lelkesedésből soha sem sok; csak a görög-tüzből maradhatna el egy-két adag.

A magyar nemzetnek ma nincs egyébre szüksége, mint hogy erélyesen, nyugodt öntudattal, határozottan, de méltóságteljesen fejezze ki azt, hogy alkotmányos jogaihoz ragaszkodik, szabadságát védelmezi és csak a törvényeknek s törvényes rendelkezéseknek engedelmessékedik.

A nyugodt öntudatnak mindig nagyobb az ereje, mint a szenvedélynek s Magyarországnak ma még nincs oka arra, hogy a szenvedélyeket szítsa, ellenben nagy oka van arra, hogy a fejeket hidegen, okosan, higgadtan tartsa. Nekünk törvényeink vannak, azok parancsolnak. Amíg ezekben a törvényekben való hit ki nem vész a lelkekből, addig minden magyar megtette a kötelességét, ha a törvények könyvére teszi a kezét s attól nem tágit. Ezen innen ne maradjon, de tul se meajen senki, akkor a mi nemzeti ügyünknek diadalmaskodni kell.

A magyar alkotmány leghatalmasabb témája, a nemzet multjának legnagyobb gondolata a jogfolytonosság eszméje. A jogfolytonosságot, amely az alkotmányos szabadság örök sérthetlenségét hirdeti, meg nem szakíthatja semmiféle kényszerhelyzet, sem a hatalom, sem a nyers erő, mert az a nemzet multjából fakadt eszme és érzés, amelyet évszázadok alatt egymást felváltó nemzedékek vér és nagy áldozatok árán származtattak át a mai nemzedékig. Ennek a jogfolytonosságnak megszakadnia nem szabad; aki pedig erőszakos kézzel nyul bele, annak válaszol a törvény, felel a nemzet joga.

Meleg szívvel, a hazafias érzés erejével

kell védelmezni az alkotmányos jogfolytonosságot, hogy egyetlen gondolat se férközhesse ahoz, hogy azt félre lehet dobni, büntetlenül meg lehet sérteni. De hideg fővel, higgadt megfontolással kell felhasználni azokat az eszközöket, amelyeket a törvény és ősi szabadság a nemzet kezébe adnak.

Az egész ország kínos várakozással várja a politikai helyzet tisztulását. A vármegyékben szervezkedik az ellenállás, mert az abszolutizmus réme fenyeget, amely szembe helyezkedik a nemzeti akarattal.

Alkotmányos küzdelmei minden nemzetnek voltak, amelyekben a haladás és népszabadság szellemének meg kellett vívnia a tradíciókkal, az elavult eszmékkel.

És amíg ember lesz e földön, ezek a küzdelmek újra és újra megisméltődnek, mert a fejlődésnek a lelkekben élő ösztöne folyton sarkalja a népeket előre: az ideális szabadság, a jogegyenlőség felé. Ez a fejlődés kiváltságokat rombol, avult rendszer és világfelfogás talaján álló tekintélyeket detronizál s a hagyományok embereit szembe állítja azzal az evolúcióval, amelyet akadályozni lehet, de feltartóztatni nem.

Alkotmányos küzdelem soha sem lehet elszomorító, soha sem lehet kétségbeejtő, mert haladást jelent még akkor is, ha vereséggel végződik. Csak embereket lehet bilincsbe verni; eszméket, gondolatokat, tisztultabb ideálokat soha. Azok élnek, nagyra nőnek a guillotin és bitófák tövében; a börtönökben és a leigázott nemzetek szívében megerősödnek és az eltemetett mult sírján új élet keletkezik.

A mi helyzetünkben azonban van egy leverő jelenség: a visszafejlődés. A mult, amelyre szemfödőt borított egy bölcs kor engesztelődése, kísért közöttünk.

Aki Magyarországot történelmének nagy könyvéből tanulságokat merített, az megérti azt az ellenhatást, amelyet már az abszolutizmus félelme is feltámaszt.

Nem pártküzdelmek, nem politikai nézet-

eltérések mozgatják az egész országot, hanem az a gondolat, amely az aggodalmakat szülte.

Hogy az aggodalmak jogosak, vagy tulajdottak voltak-e, arról majd beszámol a jövő. De hogy az aggodalom arra ösztönzi a nemzetet, hogy rámutasson törvényeire s kijelentse azt, hogy azokhoz feltétlenül ragaszkodik, hogy törvényellenes hatalmi tény nem tűr, hogy törvényellenes rendeleteknek engedelmessékedni nem köteles; ez a mai parlamenti helyzetből önként következett.

Történelmi multunk hagyományai alapján előre látható volt, hogy az országgyűlés elnapolása után az ellenállás szervezése a vármegyékbe vonul vissza. És a vármegyék szavának nagy sulya, parancsoló sulya van, mert jogai a törvénykönyvbe vannak beírva.

Zalavármegye is nyilatkozni fog, hogy kifejezést adjon hazafias aggodalmainak és hangsúlyozza törvényes jogait. Az egész vármegye közvéleménye fogja meghozni azt a határozatot.

Vezessen mindenkit meleg szív és higgadt fő akkor, amikor a törvények könyvével védelmezi az alkotmányos szabadságot.

Főispánunk lemondása. Illetékes helyről értesültünk, hogy Hertelendy Ferenc, vármegyénk közszeretettben álló főispánja még június hó 22-én állásáról lemondott s írásban bejelentett lemondását fenn is tartotta. A fővárosi lapok azon híre, hogy a belügyminiszternek sikerült a lemondott főispánokat rábírnai arra, hogy amíg a kormánynak a többség és a korona közti megegyezés létesítésére irányuló missiója befejezést nyer, helyeiken maradjanak, — a mi főispánunkra nem vonatkozik. Hertelendy Ferenc tehát elhagyja helyét, amelyet a vármegye egész közönségének osztatlan lelkesedése közben foglalt el. A közönség szeretete és elismerése kíséri most is, amikor alkotmányos érzéséből fakadó hazafias aggodalmi miatt megválnai állásától, amelyet szülővármegyéje iránti szeretettel, tudással, nagy körültekintéssel és pártok fölött álló igazságérzettel töltött be.

FERENCZ JÓZSEF KESERŰVIZ

AZ EGYEDÜL ELISMERT KELLEMESES ÍZŰ TERMÉSZETES HASHAJTÓSZER.

Mai számunk 10 oldal.

A politikai helyzet hatása vármegyénkben. A vármegyék egymásután megmozdulnak, hogy kifejezést adjanak a szigorú alkotmányossághoz való ragaszkodásuknak és az aggodalomnak, amely az imparlamentáris kormány kinevezéséhez fűződik. Zalavármegyében szintén megindult a mozgalom az ellenzék szervezése érdekében. A mozgalom vezetői törvényhatósági bizottság összes tagjaihoz felhívást intéztek s nyilatkozattételre kérték fel, hogy az egyesült ellenzékhez tartozik-e? Julius 11-én d. e. 11 órára rendkívüli közgyűlés összehívását is kérték s azt indítványozták, hogy a vármegye közgyűlése fejezze ki hazafias aggodalmát az imparlamentáris kormány kinevezése miatt; tiltsa el tisztviselőit attól, hogy a meg nem szavazott adók behajtása és ujoncok kiállítására körül a kormánynak segítséget nyújtsanak; bizottságot küldjön ki, amely a törvényhatósági bizottság rendeleteinek fogantatását ellenőrizze; indítványozzák továbbá, hogy utasíttassék az alispán, miszerint ha a kormány hivatalba lépését bejelentené, a leiratokat ne vigye a közgyűlés elé, hanem a törvényhatósági bizottság határozatára való hivatkozással küldje vissza.

A vármegye hangulata az utolsó hetekben ellenzéki, mint valaha volt. A 67-es hagyományok régi, kipróbált hívei az ellenzékhez csatlakoznak s belépnek a függetlenségi pártba. Egyetlen hang sem hallatszik, amely engedékenységet, önmegadást hangoztatna. Felbuzdult újra a magyar alkotmányos érzék, amely most már nem hajol meg az opportunitás elvei előtt. Az abszolutizmus réme kísért s ez a rém nem meghunyászkodást, hanem tömörülést, szervezkedést, elszántságot szült. A pártkeretek bomladoznak, új kapesok keletkeznek s a politikai oélok és eszmények evolúciója hetek alatt egész korszakot ugrott keresztül.

Zalavármegye közhangulatát mindenki ismeri. A hazafias eszmék iránti lelkesedés buzgótt békés időkben is; a nehéz idők veszedelmes kilátásai között tehát hatványozott mértékben mozdult meg a vármegye hagyományos szelleme.

Az ellenzék szervezésére irányuló akció széles mederben folyik. Bosnyák Géza, a megyei függetlenségi és 48-as párt elnöke erre vonatkozólag a következő levelet intézte a lapok szerkesztőjéhez:

Tekintetes Szerkesztő Ur!

Nehogy azon színben tűnjön fel vármegyénk, hogy a jelen nehéz politikai helyzetben az abszolutizmus elleni harcban nem venné ki részét, így tudatom szerkesztő urral, hogy megyénkben is megindítottuk a legmesszebbmenő akciót. Ugyanis az összes törvényhatósági tagok, továbbá a megyei tisztviselők fel lettek szólítva, hogy

János vitéz.

Az 1809. év június havában alig tíz főből álló huszár-előőrs csapat vágatott be Szombathely városába a régi Kámoni-utca. (Uj neve: Szili János-utca.)

A kis csapat sietve tünt el azon a kis közön, mely az akkor még javában épülő székesegyház és a püspökvár között vezet.

Mint a tűz viharban terjedt el nyomukban a rémhir: jönnek a franciák!

Mindenki menekült haza; az utcákon néhány pere mulva egy lelket sem lehetett látni; a templomépítő falusiak szétfutottak, csak pár pallér ódöngött a falakon, nagyobb lévén bennük a kíváncsiság, mint a félelem.

A huszárok csakhamar felszedték összes rísztungjokat, összetrombitálták a városban szétszórt társaikat s a mostani püspöksörházból az Uri-utca át Zanat felé elmenekültek.

Még elég idején, mert a francia lovasság már befordult a kámoni utcába.

Ekkor nagy ijedelme azoknak, akik a püspökvár, a szeminárium és a nagypréposti rezidencia ablakaiból nézték a történéseket, egy megkésített, fiatal huszár, a trombitás rugtat elő nagy sebbel-lobbal a püspök-vendéglő felől.

A franciák már nagyon közel voltak, annyira, hogy az elül lovagló sortüze bizonyosan leteríthette volna a megkésített ifjú vitézt, midőn olyan esemény játszódott le, melyet a szemlélők soha

vajjon a szövetséghez tartoznak-e? A mint a válaszok beérkeznek, azonnal megtartjuk Egerszegen a szövetséghez elvező alakuló értekezletét, a melyen egyuttal meg fogjuk kérni a rendkívüli közgyűlés megtartását, s ugyanakkor a rendkívüli közgyűlésre beadandó indítványunkat a Pestmegyei indítvány értelmében megszövegezzük és beadjuk. Egyuttal pedig az értekezlet elé víve azon indítványomat, hogy a megye összes járásainak székhelyén lehető rövid idő alatt népgyűlések tartassanak, a mely négyülésekre szövetséghez elvező bizottságától kérünk kiküldötteket s különösen a legkitettebb két helyre, Csáktornya és Letenyére, ha lehetséges lesz Kossuthot, Apponyit, szóval a vezérekből kérünk.

Ezeket szükségesnek tartottam a tek. szerkesztő urral tudatni, hogy a közönség tájékozva legyen a felől, hogy az abszolutizmus ellen megindítottuk a legmesszebb menő akciót. De hogy ezen akciónk sikerüljön, e végből feltétlenül számítnunk a megyebeli hazafias sajtóra, hogy bennünk támogatni fog.

Súlyos politikai helyzetben vagyunk, az abszolutizmus nyíltan fellépett és így kötelessége minden hazáját szerető polgárnak az alkotmány megmentésére mindent megtenni s visszaszerezni mindazt, a mi a nemzetet Isten és világ törvényei szerint megilleti.

Vizsgák után.

— Egy apa pedagógiai elmélkedései. —

A multkor a középiskolai oktatással foglalkoztam. A magam laikus nézeteit mondtam el s egy pillanatig sem foglalkoztam azzal a merész gondolattal, hogy az én nézeteim alapján fogják megoldani a középiskolai reformot.

Ép így nem értek az elemi iskolai oktatáshoz, valamint a felsőbb kiképzés módszeréhez sem s ha talán olyant írok, ami ellenkezik a modern pedagógia törvényeivel és a magas rendeletekkel, méltóztassék ismereteim fogyatékoságának betudni.

A világ legnehezebb mestersége apró gyermekeket belevezetni az ismeretek világába. Bizonyosan elemi iskolai tanító ajkairól röppent el az a két ezer éves szálló íge, hogy akit az istenek gyűlölnék, tanítótá tesznek.

A kis rekruták rendszeren fegyelmetlenek, gondolataikat nem tudják kormányozni és szervezetük sem bírja el a komoly munkát. Játszva kell velük bánni, hogy ugyszólván magától kértőzzék be a tudás a kis buta koponyákba. Menyi jószág és szeretet, türelem és önfegyelmzés kell annak a tanítónak, akit az Isten avval vert meg,

el nem feledhettek s amelynek emléke szájról-szájra kelve maradt fenn mind e mai napig.

A francia csapat vezére, hatalmas termetű vállrojtos tiszt — amint észrevette a menekülő vitézt, megállította lovasait s kihuzott kardját villogtatva egyedül rohant a huszár után.

Ez észreveszi a kihívást, megáll, megfordítja lovát, kihuzza kardját, csapásra készen valla fölé emeli s paripája nyaka fölé hajolva várja a támadást.

Mint szélvész, robban oda a francia s vág. A huszár se rest, hátra kapja magát nyergében s hatalmas oldalvágással kiüti ellene kezéből a kardot. Ujra felvillan a nehéz huszárszablya s a nagytestű francia szinte kétfelé vágva omlik le lováról a püspökvár kapuja előtt.

Az egész vitézi eset annyira pillanatnyi s meglepő volt, hogy az ámuló franciák csak akkor küldtek pár golyót a vakmerő huszár után, mikor ez, véres kardját fogai között tartva s a szakmányolt lóval fékszárnál fogva az Uri-utca sarkán befordult.

Elég kár, de a golyók megtették hatásukat. A francia ló a Gyöngyös hidján felfordult.

Alig egy hét mulva elvonultak a franciák. Nyomban visszakerültek a huszárok is, köztük Balog Jánossal, az ifjú vitézzel.

Soha ily napjai nem voltak.

Mindenki látni, ismerni akarta s elárasztották mindennel, ami csak kedves a szemnek, szájnak és a zsebeknek.

hogy évről-évre egy csomó apró gyereket tanítson a betűvetés és számolás elemeire. Fel kell magát fegyvereznie a legszebb emberi erényekkel, hogy hivatását betölthesse. Csak a szívére kell hallgatnia; megviselt idegeit meg kell zaboláznia, mikor a gyermekek koponyáját puhíthatja, lelkét formálhatja.

Nem tehetek róla, ha a nagy tudósok gunkacaja lesz is a felelet, de kimondom, hogy a jó tanítót nagyobbak tartom, mint az elvont eszmék ködös definitióiba burkolózó filozofust. Erős munka az, amit 7—800 forintokért egy tanítónak el kell látnia és ha azt el is látja. Legtöbbször a gyermekek egész jövője az első iskolai esztendőttől függ.

A pedagógia haladása a legelső iskolában látszik meg legjobban. Néhány évtizeddel ezelőtt még nem tanulta meg a gyermek a betűket olyan gyorsan, mint ma. A tanítónak rettenetes fáradtságába, a gyermekeknek sok pálcába került, amíg 60—70 kezdő végig győtrődött az abécén.

Egy nagyobb falusi iskolában kezdtem a tanulmányok ápolását. Felhajtottak bennünket a tanító ur elé, aki a tanteremben lakott is. A falak tele voltak aggatva táblákkal, amelyeken kis és nagy, írott és nyomtatott betűk sorakoztak egymás mellé. A tanító felpingált egy i betűt a táblára s nekünk az ujjunkkal utánozni kellett a levegőben, miközben hangosan ordította az egész osztály: i föl, le, föl — elég.

A tanítónak volt egy rettenetes hosszú nádpálcája. Ráütött vele a fali táblára, amelyen meglátszottak a mutogatás nyomai és mindennap végigkérdezte az egész abécét: Mi ennek a betűnek a neve? Hetven gyerek harsogott rá: ennek a betűnek a neve i. Meg volt a válasznak a maga nótája, akár csak az egyszerűeknek. Először azt a nótát kellett megtanulni, mert másképp bizonyos disszonáns ordítás sült volna ki a feleletből. A tanító pedig inkvizitori szemekkel leste, kinek a szája mozog, mikor a betű nevére kerül a sor. Aki a kritikus pillanatban elhallgatott, arra lesújtott a hosszú nádpálcára és magának kellett eldalolnia, mi is legyen annak a bizonyos betűnek a neve.

Én még így tanultam. Ha jól tudom, ezt a pedagógiai módszert jüteny rendszernek hívták. Talán azért, mert a nádpálcának nagy szerepe volt benne.

Matematikai igazságok után pedig addig nem is érdeklődött a tanító, amíg az egyszerűget úgy nem tudtuk, mint a miatyánkot. Az imádság után rögtön az egyszerűget következett. Az ámen után rákezdtük: egyszerűget az egy. És a tanító ur megint csak a száznkat figyelte. Később következett a számológép a piros és fehér golyókkal.

János vitéz azon ezredből való volt, melyet Eszterházy herceg fegyverzett föl. Később Simonyi őbester alatt harcolt Lipcsénél, látta Párisot, majd mikor a szent szövetség békét adott Európának, visszavonult oda, ahonnan jött: a Hany ingoványai közé.

A nagy ér melletti keréktavakban elhallgat a szárcsasipogás, a vigyázó gém lomhán repülve hagyja oda leshelyét; ifju rucák röppennek ki rejtekeikből a szokatlan zajra.

Az agg vitézben felébredtek a régi napok; de mivel kortól aszott a hajdan izmos kar s immár gyengén szorít a marok, gyenge, öreg teste helyett a ravasz, furfangos ész eleveníti fel s folytatja az ezerszer átálmodott s visszasóhajtott vitézi tetteket.

Tegnap ért véget a csornai esata.

Egy svadron kurassier vett szállást a faluban, hogy korán hajnalban átkelve a nagy éren, hadi híreket vigyen Bécs felé.

Ármány virrasztott fölöttük.

Balog, a vén hanybujó, ki az egész hadjárat alatt kitűnő kémnek bizonyult, már azon napon elkezdte aláfürészelné a nagy ér hidjának gerendáit. Ahol a fürésszel nem birt, vésővel, szekerével segített magán.

Innen a zaj. Ezért hallgatott el a holdasfejú szárcsa s hagyta el rejteket gém és ruca.

Milyen másképp kezelik ma az apró embert. A jó tanító nem csinál olyan komoly képet, mint Tujder uram, a Bach időkben itt ragadt falusi mester, nem burkolózik bele a nagyképű tekintély köpönyegébe, hogy megfélemlítse az ártatlan szíveket s a félelemmel kényszerítse tanulásra. Jól emlékezem, hogy mekkora félelemmel tekintettünk a mesterünkre. Összeszedtük az arcunk izmait, hogy véletlenül nevetésre ne szaladjanak, mert azonnal kijárt a virgács. Nem rég láttam egy kis iskolát, ahol a gyereksereg mosolyogva fogadta a tanítóját. Mert kezdődik a mese, a kacagás, a jó kedv.

A tanító elmond egy kis mesét a méhről, a kigyóról, egy síró ríró kis babáról. Hogyan is tesz a méh? Zzzzz. És száll a raj fel a levegőbe, nyüzsg egymásután a sok kis bogár.

Hogyan tesz a kigyó? Sziszegve csuszik a földön.

A pólyás gyerekek szépen susog a mamája: sssss.

És minden meséből egy betű kerekedik ki. Azt a mozdulatot, amellyel a tanító a mesét kíséri, megjegyzi a gyermek és megtanulja a betű hangját. Az alakját képekről lesi el.

Ez a fonomimika. Áldja meg az Isten, aki feltalálta. Szobrot kell neki emelni, mert többet használt az emberiségnek, mint az ismétlő puskák tökéletesítője.

Csupa játék, csupa mese lett az iskola a legapróbb gyerekeknek. Mint mikor a kis madarat oukorral becsalogatják a kalitkába, úgy jár az apróság a fonomimikával. Észre sem veszi, hogyan fogta meg a lelkét az iskola, hogyan alakul át a kis fegyelméletlen fej.

Az ütenyrendszert örökre eltemették. Nem sajnálja senki. De valamit mégis meg kellett volna tartani örök emlékezet okáért. Azt a hosszú nádpálcát, a jogart, amelyet a régi mesterek rendkívüli szakértelemmel kezeltek. Mert hát néha napján nem árt egy kis testi fenyíték. Egy idejében és jó helyen elhelyezett nyakleves sok ifjut észretértett. Természetesen az orvosság is csak akkor használ, ha a büntető kezét nem a harag, hanem a szeretet vezeti.

Én nem volnék a pálcának olyan nagy ellensége, mint a magas kormány, amely a mesterek legfontosabb pedagógiai eszközét egyszerűen kidobta az iskolából. Hanem hát sok volt a visszaélés. Az ideges tanítók nem a gyereket javították a pálcával, hanem haragjukat csillapították a nebulók bőrén. Ami egyébként most is megtörténik. Nem rég egy tanítónő valahol úgy büntetett meg egy megrögzött feeseget, hogy bekötötte a száját s bezárta az iskolába. Ha járó kelők a kínos nyöszörgésre figyelmesek nem lesznek s a gyereket az ablakon ki nem huzzák, emberhalál lehetett volna a büntetés vége.

De mindez csak része volt a fondorul kiesztetett armánynak.

Másnap szokatlanul korán esendült meg otthon a hajnali harangszó. Ez jelentette, hogy a svadron elindult.

Néhány perccel utóbb az ingovány partján kigyuladt pászortűz tanúsította, hogy az ellenség már közel van.

Már látható a csapat; az erős hajnalfény erősen tükröződik a rézsisakokon.

Az ifjú Balog halad előttük mint utmutató.

A hid előtt tíz lépésre megállítja őket, jól megmagyarázván nekik, hogy ő majd előbb a hidon átmegy s csak ha kiált, jöjjenek utána.

Erre átsétál a hidon, meghúzódik a tulparton levő árokban s harsányan kiált.

A sisakos csapat megindul.

Amint az első ló patája megütötte a hid padlóját, ijesztő puskatűz robban fel a hátuk mögötti nádasból.

A hátulsók közül pár elesik, az első rohanak a hidra.

Egyik már célba is vette a tulsó árokban lapuló vezetőt, midőn iszonyú ropogás, resecgés, lovak nyerítése, halálordítás hallatszik fel. Ezekhez járul a vízbeesettek robaja, a felfeessenő és visszaeső víz sustorgása, lónyerítés, halálhörgés, fuldoklás . . .

A hidnak csak közepe szakadt le. A merészebbek átugratták a szakadékot; a nagyobb

A sok mindenből megárt. Nem csak a büntetésből, hanem a jóból is. Az iskolás gyerekek a legnagyobb jó a szabadság. A vakációt még akkor is szereti, ha nem fél az iskolától. Az elemi iskolásoknak ki is jut belőle bőven, sokkal bővebben, mint amennyire szükségük volna. Alig van hét, hogy valamiféle címen egy nap ne szüneteljen az oktatás. Országos vásár, tanítógyűlés, nemzeti ünnep, igazgatói szünnap egymást követik. Én azt hiszem, hogy sokkal jobb volna, ha a gyermekek naponként kevesebb időt töltenének az iskolában, de kevesebb volna a szünet nap. Naponként 5-6 órai munka jobban megviseli a gyermeket, még ha sok szünideje van is, mint ha mindennap 3-4 órát tölt az iskolában.

Elérkezett azonban a nagy vakáció. Pihenjen a pedagógia, kezdődjék a játék és a pihenés. Majd disputáljunk tovább szeptemberben.

A gazdák gyűlése.

A Magyar Gazdaszövetség e hó 27-én tartotta évi közgyűlését Balatonföldváron. A közgyűlést megelőzőleg, 26-án délután Balatonfüreden volt gazdaggyűlés, amelyen nagy számban vettek részt zalavármegyei gazdák is. A Zalamegyei Gazdasági Egylet tagjai közül sokan voltak Füreden. A gyűlés érdekében Hertelendy Ferenc főispán, a Z. G. E. elnöke már eleve nagy tevékenységet fejtett ki s nagy részben fáradozásának köszönhető a gazdák napjának imponáns sikere. A gyűlésen részt vett Csertán Károly alispán is és Zalavármegye egész gazdatársadalmát. A Balaton-tól a Dráváig minden vidék képviselve volt. Nagy számban voltak jelen a balatonvidéki földbirtokosok, papok és tanítók; valamint Veszprém és Somogyvármegye gazdái.

A gazdaszövetség elnökét, Darányi Ignácot Siófokon a veszprémmegyei gazdasági egyesület küldöttsége imponáns tüntetéssel fogadta s több község előjárósága tisztelgett. Siófokról hajón ment a társaság Balatonfüredre, ahol a vendégeket Halbyk Ciprián tihanyi apát üdvözölte, utána Hertelendy Ferenc a Z. G. E. nevében üdvözölte Darányi Ignácot és a vidéki gazdákat, majd Forster Elek mondott üdvözlő szavakat Darányinak, mint a tapoleai kerület képviselőjének.

A gyűlés délután három órakor volt s általános érdekű gazdasági kérdések mellett különösen a Balatonvidék érdekeivel foglalkozott. A bortermelek érdekeiről Hertelendy Ferenc főispánunk nagyszabású előadást tartott, amely élénk helyeslésre talált.

Darányi Ignác a gyűlés megnyitása után köszönetet mondott Hertelendy Ferencnek a gyűlés érdekében kifejtett fáradozásaiért.

rész azonban eszeveszett futással vágatott vissza.

Ekkor tünt fel a csapat.

Az út melletti nádas sekélyebb helyein felállított huszárság kapat fel a szűkmeredek utra. Amint ezt a menekülő vasas észreveszi, rögtön megfordul, nyilván azzal a kuruc szándékkal, hogy most már nolens-volens — mégis csak átugratja a szakadékot.

Ijedve látja azonban, hogy a tulsó parton is hasonló a helyzet.

Villámként jár a huszárkard, véreső áztatja a televényt. Végre sikerült a lovastul vízbeesett vezérnek a partra jutni. Kihuzta a kardját és zsebkendőjét, annak hegyére szúrva jelezte a megadást.

Egy pere alatt le volt fegyverezve az egész svadron.

A vérték, kardok, pisztolyok tömege mellett ott állt — félistenként — János vitéz is.

A huszárok közrekapták a foglyokat s megindultak a falu felé.

Ki vezethette volna őket más, mint János vitéz!?

Szinte megrészegült a diadal mámorától, távolról sem sejtve, hogy mily drágán fizeti meg a dicsőség eme rövid perceit.

Pár hónappal azután, hogy a huszárok feles számú foglyaikkal Komárom felé elvonultak, igen rossz hírek kezdtek szállingózni mindenfelől.

Az abdaki azt beszélték a győri vásáron,

Az a nagy részvét, ami a gazdaggyűlés iránt megnyilatkozik, azt mutatja, hogy a közgyűlési tárgyak szoros összefüggésben vannak a Balaton gazdasági érdekeivel.

Szól ezután a szőlőfölyűjtésről. A fölyűjtés teljesen sikerült, de ennél tovább kell menni. A Balatonvidékről nincs kivándorlás, sőt azok is, akik kimentek, visszatérnek, mert itt olyan gazdasági politika folyik, a mi a népet kielégíti. Erre törekszik a Magyar Gazdaszövetség is, legfőbb célja a kisgazdák érdekeinek fölkarolása, amelyet szövetkezetekbe és gazdakörökbe való tömörítéssel kíván elérni. Kifejti ezután a szövetkezetek célját. Különböző csökök szolgálatában állnak, de feladata mindegyiknek az, hogy az öntevékenység útján segítsék elő a szövetkezetekbe tömörülők boldogulását. Rámutat azután a gazdatársadalom egyesített erejének a hatására. Ez imponánsan nyilatkozott meg legutóbb akkor, amikor az olasz kereskedelmi szerződésből sikerült a borvámklauzulát kiküszöbölni. Hasonló erős összetartásra lesz szükség a közel jövőben a Balkán szerződések megkötésénél. Ha erő és összetartás lesz a gazdáknak, a földhöz kötött nép boldogulni fog. Áttér azután a mai előadások tárgyának fejtegetésére, nézete szerint a rekonstrukció után a legfőbb szükség a pincekezelés modernné tétele és az értékesítés szervezése. Figyelmébe ajánlja végül a balatonmelléki gazdáknak az állattenyésztést. Beszédét, amelyet többször szakított meg a viharos éljenzés, azzal végzi, hogy legyen a mai gyűlés olyan, mint a tihanyi visszhang, hatása terjedjen szét messze vidéken.

Ezután Hertelendy Ferenc a boritaladó eltörlésről tartott előadást. Elkerülhetetlenül szükségessé tartja a borfogyasztás emelését, mert a kivitel a külföld elzárkózó vámpolitikája miatt évről-évre csökken. A legnagyobb bortermelek államok sem a kivitelre törekszenek, hanem a belfogyasztás emelésére, ennek a legnagyobb akadályát a boritaladó, amely az abszolút korszaknak maradványa. Nincs a kontinensnek egy állama sem, ahol oly csekély volna a borfogyasztás — Németországot kivéve, ahol azonban sört isznak. A boradóból az állam 14 milliónál többet vesz be, ezzel szembem kimutatja az előadó, hogy nálunk a szeszadó alacsony, — ezt tehát bátran lehetne emelni és helyette a boradót eltörlölni, vagy legalább csökkenteni. Áttér azután a szeszfogyasztási adószerint mai rendszerének ismertetésére, amelyen szintén változtatni kell. A gazdatársadalmi testületnek ezekben a kérdésekben már évek óta állást foglaltak, de a kormányok nem tettek semmit. Indítványozza, hogy a nagygyűlés újabb állásfoglalásával sürgesse meg a boritaladó eltörlését és a fogyasztási adók kezelésének megváltoztatását.

hogy annak a muszka seregnek, amely Pozsony felől jött be az országba, egy teljes nap kellett, míg a Rápea hidján átment. Azok a hírek pedig, amelyek az Alföld felől érkeztek, szinte kétségbe ejtették a hazafiakat.

Az öreg vitézt gonosz sejtelmek kezdték gyötörni.

De sokkal ravaszabb volt, hogysem egykönnyen csapatába kerülhetett volna.

Félelme alapos volt. Azt, ami a nagy ér hidjánál történt, mindenki tudta; s ő érezte, hogy az megtorolatlanul nem marad.

Amint a vészteljes hír megérkezett — úgy Szent István király táján — az öreg vitézt mintha a föld nyelte volna el . . .

Széles a hany s rejtekei kikutathatlanok.

Az asszonyoknak is meg volt hagyva, hogy ha valami baj volna, akassza ki bécsi piros kendőjét a kert alatti kerítésre.

Alig hogy a sarju befogyott, a kendő kikerült . . .

Nem volt nap, hogy valaki ott ne settenkedett volna a ház körül, annyira, hogy az okos asszony végre is jónak látta odaszögezni négy sarkával a léckerítésre.

Hetek jöttek, hetek multak.

Színét kezdte veszíteni a bécsi piros kendő, mivelhogy a vihar járta, eső áztatta.

Mindenki megnyugodott abban, hogy világga ment a vén huszár, midőn egy hideg, őszi éjen, azon a hideg, őszi éjen, mely először borított

A tárgyhoz hozzászóltak Csertán Károly alispán, Rainprecht Antal veszprémi püspöki jószágkormányzó, Gschwendtner Géza, Csete Antal, Bedegi Gábor stb.

Darányi Ignác az előadói javaslatot elfogadottnak jelentette ki azzal, hogy a gazdaszövetséget felkérjük a kérdésekkel való foglalkozásra s a munkaprogramba felveszik a balatonparti vasút kérdését is.

Azután Kutas Bálint tartott előadást, amelyben kifejtette, hogy a nép társadalmi szervezésében mily földadatok várnak a lelkészekre és a tanítókra. A falusi nép vezetésére hivatottnak nem elég, ha csupán hivatalos kötelességeiket végzik el, a nép gazdasági érdekeit is föl kell karolniok. Szervezni kell őket, meg kell mutatni az utját, mi módon rendezheti hitelét, teheti olcsóbbá a megélhetést, értékesítheti termékeit.

A gyűlés végén Bedeghy Gábor balatonfüredi földműves üdvözölte Darányi Ignácot és megköszönte a nép érdekében kifejtett tevékenységét.

A balatonfüredi gyűlésen imponánsan nyilvánult meg a gazdák napról-napra erősödő szervezkedése, amely Magyarország gazdasági életének teljesen új irányt van hivatva adni. A gazdasági társadalom nagy erkölcsi súlyával és egész erejével a gazdasági és társadalmi reformok útjára lépett s ma már nem elégszik meg az egyesülés formáival, hanem érdekeinek előbbrevitelén munkálkodik is. Esmék érlelődnek meg, amelyek a gazdasági élet jelenségeiből szűrődnek le; tervek és mozgalmak keletkeznek, amelyek az eszmék megvalósítása felé törnek.

A balatonfüredi gyűlésen egy nagy és fontos termelési ág felvirágoztatására kerestek a gazdák eszközöket s tekintetük és jóindulatuk a minden gazdasági erő és hatalom forrása: a nép felé fordult. Az az agrár politika, amelyet az országos szövetség szolgál, a magyar föld, a magyar nemzet érdekeivel ugyanazonos.

Megerősíteni, lábra állítani a földművelő népet, hogy Magyarországnak erő forrása el ne apadjanak, biztosítani a föld jövődelmét, hogy azt ki ne sajátíthassa lábunk alól a nemzetközi tőke; ez a gondolat vezette Darányi Ignácot, mint minisztert s ezt a gondolatot vitte bele az országos szövetségbe is. Annak az eszmének meghódolva tanácskoztak a gazdák Balatonfüreden, amelynek vidéke, a Balaton börtörmő partjának népe hálásan gondol a vezérekre, akik a szegény ember sorsáról is gondoskodnak.

Zalamegye községi és körjegyzői együletének közgyűlése.

Zalamegye községi és körjegyzői egylete Péter és Pál napján tartotta rendes évi közgyűlését Keszthelyen a városháza termében.

Amolyan pengő jeget az ingovány tetejére, na gyot gondolt az üldözött.

Hazalopódzott.

— Hideg van, öregem — szólt a feleségéhez. Aztán úgy is tudod, hogy a hideg nagy áruló; ingyen csinál kemény hidat a feneketlen ingovány fölött; letarolja a nádat és szem elé állítja a szegény embert. — Utoljára is nem lakhatom a szabad ég alatt, nádtövek között, mint egy mérges vidra, kire mindenki leleskedik, mivel hogy drága a bundája . . .

Azt gondoltam, bemegyek a városba a kisebb fiamhoz. Ott sok az ember s nem igen aggnak a másokra, kivált ha olyan fehér a haja, mint — teszem azt — az enyém.

Elment még azon éjjel.

Csak hogy — hiába — az már csak úgy van ezen a nyomorult sártekén, hogy az ember szünős-szüntelen esetlik-botlik: mikor aztán azt gondolja, hogy most már ugyis elég sima az ösvény, bátrabban lép ki — de esuful hanyatt vágódik.

Körülbelül egy hétig rejtezkedett vitézünk fiánál, mikor egy szép novemberi estén kijelentette a fiának, hogy ki kell mennie, mert más képpen megfullad.

Kiment tehát s némi elővigyázatos körültekintés után a »Vörös ökör«-be lépett be,

A közgyűlésen az egylet 65 tagja vett részt. Az egylet történetében általában szembevetendő jelenség, hogy a közgyűlések mindig látogatottak, az egylet ügyei iránt mindig élénk az érdeklődés s a jegyzők közgyűlései nem csak a községi közigazgatás fejlesztésének előmozdítói, hanem annak az igazán meghatározó kartársi szeretetnek, amely a mi jegyzői karunkban otthonos, kifejezője is. Kevés egyesület dicsekedhetik azzal, hogy tagjait nemcsak a közös érdek, hanem az egymáshoz való ragaszkodás is összeköti.

A falu jegyzője a magyar államnak ősrégi időktől fogva a legfontosabb szerve. Nincs a közigazgatásnak, az igazságszolgáltatásnak, a politikai, gazdasági és társadalmi törekvéseknek olyan mozzanata, amelyben a jegyzők munkájára, tevékenységére szükség ne volna. A nép életében a legfontosabb tényező a jegyző, aki ha átérzi hivatásának fontosságát, áldása lehet a községeknek.

A jegyzőket azonban hosszú időn keresztül elhanyagolták, semmibe sem vették, sok helyen mellőzték és lenézték. Rászorult mindenki, a bajaival azonban nem törődött senki. Jajszavát nem hallották meg s mikor a fejlődő állam az újabb intézmények minden terhére a munka alatt roskadozó vállalkra rakta, senki sem kérdezte, hogy a régi idők viszonyaihoz mérten megszábotott sovány javadalomból meg tudnak-e élni és 24 óra alatt hogyan lesznek képesek két napra való munkát ellátni. A kisebb és nagyobb basák csak parancsolni tudtak. A parancsolásnál csak ahhoz értettek jobban, hogyan kell a nép hivatott tanácsadóitól a kenyeret és a bizalmat elvenni.

Ezek az idők elmúltak. Az demokratikus eszmék térfoglalása az egyéni értéket és a munka becsülését elébe helyezte az előítéleteknek s a munkátlanság és tudatlanság tekintélyeknek. A jegyzői kar, a magyar állam legjobban igénybe vett munkás serege, lassanként elfoglalja úgy hivatalos, mint társadalmi téren az őt megillető helyet. A peleskei nótárius kora óta letűnt évszázadok alatt felvértezte magát intelligenciával, tudással; keresztül győtrődött a nélkülözések és a megalázkodás különféle fokozatain, de eljutott odáig, hogy nem csak az instanciát irató paraszt, hanem a legfelsőbb hivatalos és társadalmi körök is kalapot emelnek a jó jegyző előtt, aki sarokköve az állam épületének, vezetője a népnek, közvetítője és tanácsadója a parancsoló hatalomnak.

De mennyit kellett addig küzdeni, amíg elismerés kísérte a munkát. Hosszú idő az, amelyet három emberöltő sem ér végig. Ezelőtt huszonöt esztendővel még a falu jegyzője nem volt az, aki ma. Ezelőtt negyedszázaddal még a régi hagyományokon elődik a tekintély, amely csak a rangnak adott elismerést, a mun-

anyival inkább, mert az »ököre« mindig nevezetes volt a jó boráról.

Jánosunk ivó beamtereket talált ott.

Ügyet se vetett rájuk. Murcit kért.

De nem ihatta meg, mert ime, a mulató, széleskedvű németek közül felkel egy fiatalabb példány s társainak ablakot recsegető nevetése között odaimbolyog az öreg, tiszteletreméltó hazafihoz és az orrát felpeckeli.

Később ismét felkel ugyanazon oreátlan alak, odamegy az öreghez, ság a jobb fülébe s meg-rántja annak kagylóját.

A társaság ismét hahotázik; vitéz öreg Balog Jánosnál pedig valóságos esoda, hogy feneketlen dühében még eddig meg nem pukkadt.

A német harmadszor odamegy, nyilván azzal a szándékkal, hogy most már a másik fülébe is ság valamit.

Öregünk nyugodtan várja a esufolódót. Ez már odahajol a vén huszár arcához, mikor . . . megvillan valami a levegőben.

Vérsugár tör elő a német nyakából, lezuhan . . .

De minek üzzem-füzzem tovább!?

A németet lepedőben vitték el onnét, Balog Jánost pedig láncon . . .

Eltűnt.

Mi lett vele? — soha sem tudta meg senki.

Törzsök Vilmos.

kának nem. A jó öreg nótáriusok már bele-törődtek a megszokott világba, de az ifjabb nemzedék érezte, hogy vele meletatlanul bíznak. Érezte azt is, hogy egy-egy ember a hagyományok hatalmát meg nem törö, de az új idők szelleme már megtanította arra, hogy az egyesülésben van az erő és a hatalom. Egyesületeket alapított, amelyekben arról beszélt, hogy le kell rázni minden előítéletet, amely a multból maradt, de meg kell tartani mindent, ami becses és jó. És levették az elmaradottságot, a copfot, amely Gvadányi hőst díszítette, a sujtásos atillát és az öblös pipát; de megmentették a multnak egy megbecsülhetetlen kincsét: a pátriárkális szeretetet.

Ezelőtt 25 esztendővel alakult meg Zalavármegye községi és körjegyzőinek egylete is. Kevés hasonló egylet előzte meg az országban. Zalavármegyében a közeletet nem büszke főurak, hanem azok a középső osztályból való férfiak vezették, akik nem ismerték a gögnek azt a fokát, amely csak a címet és vagyont respektálja, a munkás embert semmibe sem veszi. Ezek a férfiak vezették a vármegyét és jóakarattal nézték, miként törekszik előre a mellőzöttek minden osztálya. Szívesen látták a jegyzők szervezkedését is. S a 25 év előtt megalakult egylet ma egy virágzó, erős testület, amelynek minden tagja alá van rendelve egy közös akaratnak, egy közös célnak és törekvésnek.

Aki valaha egyesületet szervezett, az tudja: mit jelent másfélszáz ember tömörítése, tudja azt, hogy mekkora értéke van annak az egyesületi szellemnek, amely egy akkora területen, mint Zalavármegye, minden jegyzői irodában érvényesül.

Legyünk azonban igazságosak.

Ennek a testületi szellemnek a megteremtésében a legnagyobb érdeme van az ifjabb nemzedéknek, amely teljesen megértette az idők szavát. Kovács Gyula légrádi jegyző, Starzsinszky György galamboki jegyző, Kele György kottori jegyző az egylet oszlopai, nem csak itthon, hanem az országos egyesületben is ismert nevek. Ügybuzgalmuk teremtette meg azt a pezsgő egyleti életet, amelynek üdvös hatása a községi közigazgatásban is érezhető.

Ahányszor a jegyzők gyűléséről számolunk be, őszinte elismeréssel kell adoznunk a vezetőségnek s minden tagnak, hogy az egylet tevékenységét kiterjesztette a közigazgatás nivójának, a jegyzői kar tekintélyének emelésére és szűkebb hazánk, Zalavármegye érdekeinek szolgálatára.

— Keszthelyen jöttek össze az idén a vármegye jegyzői. Sokan családjukkal együtt keresték fel a Balatonpart városát, ahol magyaros vendégszeretettel fogadták őket.

A közgyűlés előtt való napon természetesen nem volt hiány a barátságos lakomákban. Különösen népes volt Vass Miklós keszthelyi polgár-városi jegyző háza, amely hangos volt a vendégek zajától.

A közgyűlés 29-én délelőtt folyt le Kovács Gyula elnöklété alatt. Hitelesítették az előző évi közgyűlés jegyzőkönyvét, letárgyalták a költségvetést s a zárszámadást. A választás alkalmával Kovács Gyulát nagy lelkesedéssel egyhangulag újra megválasztották elnöknek, Starzsinszky Györgyöt pedig alelnöknek. Kele György a főjegyzői tisztelet, amelyet éveken át viselt, nem fogadta el; helyére Vass Miklóst választották meg. A választmányban változás nem történt.

A jövő évi közgyűlés helyéül újból Keszthelyt jelölték ki.

Az egylet 25 éves fennállásának emlékünnepepét Zalaegerszegen szeptember közepén tartandó díszközgyűléssel fogja megünnepelni.

Érdekes pontja volt a közgyűlésnek az elnöki jelentés, amely az egylet egy évi működését foglalta magában, továbbá a közigazgatási kérdések feletti vita, melyet Kauffmann Mátyás zalavármegyei aljegyző előadása vezetett be. Kauffmann a községi törvényről, továbbá a kivándorlásról és az utlevélügyről értekezett, különös tekintettel az egységes eljárásra. A közgyűlés az előadásért jegyzőkönyvi köszönetet szavazott.

Kumper Márton baki jegyzőnek az elhagyott gyermekek védelmére vonatkozó, lapunkban már közölt indítványát a közgyűlés elfogadta.

A közgyűlésen részt vettek Takács Imre keszthelyi és Solyomy Tivadar sümegi főszerbírók is.

A gyűlés után a jegyzők megtekintették a Balatoni Múzeumot, ezután pedig Mérei Ignác

nyomatványraktárát; Mérei a látogatókat megvendégelte.

Délben társas ebéd volt az »Amazon« szállodában, amely a legkedélyesebb hangulatban estig tartott. Felköszöntöket mondtak: Kovács Gyula a jelen volt két főszolgabírákra, Kele György, Kauffmann Mátyás aljegyzőre, Kauffmann Mátyás az alispánra stb.

Zombory Andor sümegei realiskolai tanár, a kifogyhatatlan rímelő, egyébként pedig jeles poéta, felköszöntőjét versekbe szedve elénekelt. A banketten hölgyek is részt vettek, tehát természetes, hogy ebéd után azonnal kezdetét vette a tánc.

Hogy mikor lett vége? Nem tudom. Talán még most is van néhány jegyző Keszthelyen.

Egerszegi krónika.

Rovatvezető: Publ.

Szent Vendel, a barmok pátronusa. Szent Vendel a pásztorok védszentjére a benszülött egerszegi emberek ráfógnak és a »gyütt-ment« új embereknek bebeszéli, hogy egyik utcánkon ékeskedő szobron ez a felirat volt olvasható: »Szent Vendel, barmok pátronusa könyörögj érettünk!«

Evvel aztán elérik azt, hogy a fiatalabb gyütt-mentek elkezdnek zajosan derülni sőt egymást a fent tisztelt szent pártfogásába ajánlják.

Ezek után pedig térjünk arra rá, hogy a helybeli törvényház egyik szimpatikus jegyzője, miután a napokban bevezett a földi boldogság kikötőjébe, egy kis kedélyes próbalegény bucsut rendezett. Különböző dolgokról esvén szóbeszéd, a hangulat emelkedésével végre egymás szűkebb hazáját kezdték becsülni. Különösen rájárt a rút Sárosra.

Végre is magából kikelve szinte tájékozva a dühtől vágja oda a sárosiak követe a vitarendezőnek:

— Te . . . te Fejérváry . . . te Keglevich . . . te . . . te Szent Vendel!

— No hát rosz szent Vendel lennék, mert nem volnék képes éretted eleget imádkozni.

Sáros erre megtörve bár, de fogyva nem elhallgatott.

Gerlice tempó. Dacára minden elrettentési kísérletnek nyári kénylikusunk újból beállított a következő mezei verssel:

Andalogva járok-kelek a mezőn.
Elhagyott a régi hűtlen szeretőm;
Elfelejtett, másra ragyog szép szeme,
Mást boldogít, vagy bolondít szerelme.

Bús gerlice ha el hagyja a párja,
Mást keres, nem bűg mindig utána;
Én sem sírok hűtlen babám utánad,
Találtam már szebbet, jobbat tenálad.

Domszög redivivus. A Bárány Kínzó szelleme, mikor már kifogy az inquisitio szolgálataiba illő vicekből, rímeket gyárt, a mibe hálás segítő-társat lelt egy másik vándorlantas személyében.

Most, hogy Péter és Pál napja volt, lelken-dezve ragadták meg az alkalmat, hogy üdvözöljék, városunk azon kedvelt tagját, ki magas szakált hord, a megyét szolgálja, Pálnak hívják és jóízűen tud nevetni.

A régi és már már feledésbe ment dombszögi kaszinó stílusára valló versek így következtek egy anixon:

Édösen zendüljön mai nap' alyra
Úrítűk poharunk a . . . Palira.

Ordítson mint egy sakál;
Éljen soká . . . Pál.

Tollam hegye egyre serceg,
Nagy úr lesz mint egy főherceg.

De üres a poharunk,
Pali te rád gondolunk.

Előttem egy tábla, rá van írva: Ágnes,
Jó lesz haza menni, mert még ebből jáj lesz.

Ez a vers bár buta,
Elűzi a bűt a . . .

Költűk tele e lapot,
Úgy emeljűnk kalapot.

Kompániánk állhatatos,
Zárórára várhat a Tosch.

Itt van még egy kicsi hely,
Dönczi többet ne rímelj.

Kérek öntől enge-
Delmet verse gyenge.

Ez költői verseny,
Ne röhögj e versen.

Ez csak ügyes meglepetés,
Hogy ilyenl lep meg a tés-
Úr.

Ezen dialogikus szörnyírmekek hatása már akkor éjjel jelentkezett egy rendőri kihágás alakjában.

A megtisztelt pedig a társszerzők terhére elküldte a gyógykezelési költségekről szóló számlát, a miknek kénytelen volt magát a versek elolvasása után alávetni.

Soproni kereskedelmi és iparkamara köréből.

A belföldi kereskedelmi utazók belföldi árumintáinak kiviteli előjegyzési forgalma tekintetében ez évi július hó 1-től könnyítések engedélyeztettek. A m. kir. fővámgazgató erre vonatkozó értesítése hivatalos helyiségünkben megtekinthető.

Sopron, 1905 évi június 23-án.

A kerületi kereskedelmi- és iparkamara.

Hírek.

József kir. herceg. A király megengedte József Ágost kir. hercegnek, hogy ezentul osupán az egyik nevét használva, József kir. hercegnek nevezze magát. A kir. herceget e királyi elhatározás kérésére bizonyára az a forró szeretet indította, amelyet boldogult édes apja s az a tisztet indította, amelyet nagynevű őse József nádor iránt érez. De megnyilvánul elhatározásában a magyarság iránt való amaz érzés is, amely immár elválaszthatatlan a József kir. herceg névtől s amely mindnyájunk szívében a hála és benső ragaszkodás visszhangját ébreszti föl; azonkívül zálogul szolgál József Ágost elhatározása arra is, hogy magasztos és nagy terhekkel járó feladatát édesapjának és ősenek nagy nevéhez méltó módon fogja betölteni.

Bezárták az iskolákat. Péter és Pál napján bezárták az iskolákat, hogy tanárok és tanítványok kipihenhessék az év fátalmait. Kedves, vidám ünnep ez, amikor a tanulók visszatérnek a szülői házba, hogy örüljenek a szabadságnak, a nyárnak. Sok öröm, de sok szomorúság napja is. Sírásra álló ajkak már messziről elárulták, hogy baj van a bizonyítványban; a jó tanulók mosolygva hagyták el a tudományok csarnokait. Népes volt az utca Péter és Pál napján, de hamar elesenedett. A vonatok, ládákkal felpakkolt kosos diákokkal szállítottak hazafelé. — A tanévet az összes intézetekben ünnepélyekkel zárták be. Az értesítőkről a jövő számban fogunk beszámolni.

Kinevezés. Zalavármegye főispánja dr. Briglevics Károly nemesapátii lakost tiszteletbeli aljegyzővé nevezte ki és szolgáltatételre Zalavármegye árvaszékhöz osztotta be.

Kitüntetett tanító. Dr. Ruzsicska Kálmán kir. tanácsos tanfelügyelő június hó 26-án adta át ünnepélyes módon Heckenast Sándor erdősfai róm. kath. tanítónak a miniszter 1905 évi jutalmát, száz koronát a magyar nyelv tanításában tanusított buzgalmaért. A kir. tanfelügyelő Rosos István murakereszturi apát társaságában jött Erdősfára. Jelen voltak Laskovics F. és Tóth I. esperesek, Kadija I. tótszentmártoni plebános, az előjáróság, iskolaszék és a növendékek. Előbb a növendékek mutatták be úgy magyar nyelvi, valamint általános szellemi haladásukat. Királyi tanfelügyelő lelkes beszéddel adta át a tanítónak jól kiérdemelt jutalmát s egyben hazafias buzdításokat intézett az előjárósághoz, iskolaszékhez és a növendékekhez, kik a vármegyei törvényhatóság magyar nyelvi jutalmában részesültek. Tóth I. szécsiszigeti esperes szép köszönetével végződött a magyar szó megható ünnepsége.

Ismét viszik a huszárokat. Zalaegerszegt már régóta íjlesztgetik azzal, hogy elviszik a huszárokat s üresen marad a kaszárnya. Most Keszthelyre is rákerült a sor. Somogyvármegyéből kelt szárnyra a hír, hogy Zalaegerszeg és Keszthely nem lesznek többé lovas garnizonok, ellenben Kaposvárott egy egész ezred huszárt helyeznek el. Így kívánják a hadászati szempontok. A hírtől azonban, habár jó forrásra hivatkozik, nem kell nagyon megijedni sem azoknak, akiket gyengéd érzelmek kötnek a mi daliás katonáinkhoz, sem azoknak, akik reális érdekek szálaival

vannak a hadfiakhoz kötve. A mi huszáraink már csak itt maradnak. Építünk új kaszárnyát, hogy soha többé ne gondolhassanak az eltávozásra. Befejezett tény, hogy a huszárosztály Zalaegerszegen marad.

Az iparossegédek és a közmunka. Az iparossegédek nálunk eddig nem voltak közmunkára kötelezve. A törvényt úgy magyarázták, hogy az iparossegédek a közmunka alól az 1890. évi I. t.-c. 49. §-ának d) pontja alapján mentesítve vannak. Nagy felháborodást keltett tehát a segédek körében, hogy a városi hatóság őket közmunkára hívta be azzal, hogy eszközökkel felszerelve a városháza előtt jelentkezzenek s a városgazda ki fogja jelölni a munka helyét. Az iparossegédek tüntetésre készülnek. Igaz ugyan, hogy az 1890. évi I. t.-c. 49. §-a értelmében községi közmunkára a község minden 18 évet betöltött lakosára köteles, de nem tudunk olyan várost, ahol ezt a §-t az iparossegédekre is alkalmazták volna, mert a közérdek sehogyan sem kívánja, hogy az iparossegédek közmunkára kényszerítessenek. Ezzel a város nem nyer sokat, az iparossegéd pedig elveszíti három napi keresetét, vagy közmunka váltásába kell fizetnie egy heti bérét. Tengődő iparunknak a városi hatóság ezzel nem tesz jó szolgálatot, mert kisvárosi iparosok segédet egyébként is nehezen kapnak, ha pedig a segédek közmunkára is köteleztetnek, Zalaegerszegt messziről elkerülik.

Szomorú ház. Évvel-évre szaporodik azon szerencsétleneknek száma, akiknek agyára homály borult és a kik az eddig főnálló elme-gyógyintézetekben elhelyezést nem nyerhettek. Hogy ezeket a szánandó lényeket városunkban elhelyezni lehessen, mozgalom indult meg arra nézve, hogy közközházunk elmebeteg osztállyal bővíttessék ki. A megindult mozgalom sikerrel járt. A m. kir. belügyminiszterium 91.138/IV. a. 905. számú leiratával az elmeosztálynak létesítését elrendelte. Ezzel kapcsolatban boncoló és fertőtlenítő helyiségeket is építenek a közközházhoz. Az építkezésre ki is irták már a pályázatot. Az elmeosztály felépítésével a kórházban az összes betegek ápolását s azok elmelelését irgalmas nővérek veszik majd át. Magától értetődik, hogy az orvosok s az egyéb személyzet száma is megszorodik. Es nem lesznek kénytelenek azok a szánalomra érdemes szerencsétlenek városunkban s vidékén felügyelet nélkül kóborolni, akiktől a gondviselés sujtó keze az elme tisztaságát s az agy gondolkodó képességét megvonta.

Német harcos sirja. Esztergom határában a földmunkások a XVI-ik századbeli müncheni polgári ezred egyik vitézének sírjára akadtak, teljes fegyverzetével együtt. Sisak, kard és kopjával egy, ahogy a harcmezőn elesett 1595 táján. Sőt mellette feküdt a magyar harcos esatabárdja is, mely mint a sisakon látható vágás mutatja, halálát okozta. A fegyverzet legérdekesebb darabja a Szűz Mária tiszteletére liliummal ékített harci sisak (Marian), mely eltérőleg a magyar sisaktól, inkább a vaskalaphoz hasonlít. Érdekes a keskeny 120 cm. hosszú lovagkard, úgy az 5 db. köpűvel ellátott hegyes kopja. Az ugyanott lelt széles magyar esatabárd a XVI század esatabárdjának rendes alakja. Az érdekes leletet Darnay Kálmán szerezte meg sümegi muzeuma számára, hol a mult napokban lett felállítva.

Megépítik a „Korona“ vendéglőt. A helybeli izr. hitközség előjárósága legutóbb tartott rendes ülésében elhatározta, hogy a hitközség tulajdonát képező „Korona“ szállót, mely a mai kor kívánalmainak semmi tekintetben sem felel meg, alaposan átalakítja és modern szállótt épít belőle. Erre a célra 10000 korona hitelt nyitott és egy helybeli építőmestert bízott meg a terv elkészítésével. A »Korona« régen épült; akkor a közönség igényei nem voltak oly nagyok mint ma. A régi patriarchális világban megelégedtek az emberek az egyszerű koresma helyiséggel, a hol elkvaterkáltak éjfélig, pislogó mécs világánál; ma villamfényvel világított árkádokat kíván a megfünomodott, nagy uri izlés.

Sajtgyár. Sajátságos jelenség, hogy mindig külföldieknek kell megmutatni, hogyan lehet Magyarországon pénzt keresni, természeti kinoseinket felhasználni. Eddig nálunk senkinek sem jutott eszébe, hogy nagyobb szabású sajtgyárat létesítsen, pedig a tejszövetkezetek bevonásával könnyen ment volna a dolog. Jöttek tehát a schveizaiak, hogy egy sajtgyárat állítsanak fel. Letenyén és vidékén járnak, mert azt erre a célra alkalmas-

nak találták. Ha napi 40 hektoliter tejet biztosítani tudnak, a gyárat még ez évben üzembe helyezik. Nemsokára Letenyéről kaphatjuk az emmavölgyit, a pénzünket azonban kiküldik Schweizba.

Nyári multság. A kereskedő ifjak önképző egyesülete f. évi július hó 9-én tartja az idei nyári multságát a Barossligeti vendéglőben. Az erre vonatkozó meghívókat most nyomják. A multság fényesnek ígérkezik; az egyesület derék tagjai ugyanis nagy agilitást fejtenek ki multságuk sikerének érdekében.

Automobil szerencsétlenség. Gróf Zichy Géza és Törley pezsgőgyáros automobilon utaznak Párisba. Két gépkocsis egymás nyomában rohan végig az országúton. Nagykanizsa mellett szemközt jött velök kerékpáron Kőmives Ernő sárszegi lakos. Az automobil nem adott jelt, Kőmives későn tért ki, Törley automobilja elütötte a kerékpárt s Kőmives oly szerencsétlenül zuhant le, hogy eltörte a lábát s bezuzta a fejét. Kocsin szállították Nagykanizsára.

Cipőgyár. Johann Schier bécsi cipőgyáros kérvényt intézett Pápa városához, hogy tegye lehetővé egy cipőgyár alapítását. A gyárban egyelőre 200 munkás nyerne alkalmazást és 9 villamerőre berendezett motor működne. A gyáros 2500 □ öl ingyen telket, tizenöt évi községségi pótdadó mentességet és a gyárban felhasználható villamos áram mérsékelt díjszabás mellett való szolgáltatását kéri. Johann Schier azért választotta a dunántúli városok közül éppen Pápát, mert nagyobb városokban drágább az üzem, a kisebbekben pedig nem tudna villamos áramot kapni. Pápa város részéről a legnagyobb áldozat volna a telek kérdése. A városnak üres telke nincs s a magánosok tulajdonát képező beltelkek drágák. Zalaegerszegnek nem okozna nagy fejtörést a telek kérdése; villamos telepünk is lesz — talán; esetleg még a pótdadót is elengedné a képviselőtestület. Nem volna jó egy Johann Schier-féle urral szóba állni? Ha az új huszárkaszárnya megépül, a régi épületeket valami olyan vállalatnak kellene eladni, amely gyárat létesít Zalaegerszegen. Talán dohánygyárat is lehetne kapnunk, ha a város az üresen maradó kaszárnyát méltányos feltételek mellett felajánlaná a kormánynak.

Megalakult. A kereskedelmi alkalmazottak ingyenes helyközvetítő egyesülete országsszerte megalakult s helyben is életbeléptették ezt a kereskedőkre is, alkalmazottakra is egyaránt üdvös és előnyös intézményt, melynek célja a hely nélkül lévő kereskedelmi alkalmazottaknak lehetőleg gyors elhelyezése és viszont a segéd szükségletnek mielőbb alkalmas egyénnel való ellátása. Helyben a kereskedő ifjak önk. egyesületének főtitkárja ad ezen ügyekben a hozzáfutóknak díjmentesen fölvilágosítást.

Fegyvergyakorlat Tapolca vidékén. Az V. honvédkerületi parancsnokság területén elhelyezett honvéd csapatok, egy hadosztály, mely a 17., 18., 19. és 20. honvéd gyalogezredek állományát képezi, július hó 1-től bezárólag 28-ig Tapolca vidékén fegyvergyakorlatot tart. A működési körbe esik Tapolca, Nyirád, Halimba és Padrag községek területe. A főhadiszállás — a törzs — Tapolcán rendezkedik be; innen intézik a hadműveleteket. A csapatokat Roth tábornok, kerületi parancsnok vezényli.

Tragédia. Krausz József helybeli fogyasztási adókezelő a múlt napokban távirati értesítést kapott, hogy Budapesten lakó nővére elhalt. Krausz a hír vétele után elutazott nővére temetésére, a melyen Panonhalmán lakó édes atyja, Krausz Bernát is részt vett. Alig hantolták el a 31 éves fiatal asszonyt, a 77 éves Krausz Bernát, gyermeke halála fölött érzett bánatában összeesett és nyomban meghalt. Megszakadt az öreg ember szíve. Oda temették leánya mellé, a kit oly forrón szeretett és a ki évek hosszú során át ápolgatta s vigasztalta őt.

A cigányok áldozata. Németh József szent-erzsébethegyi szegény ember évekig takarékoskodott, amíg 160 koronát félre tudott rakni. A múlt héten zsebre tette a vagyonát és elment a novai vásárra tehenet venni. Ki is alkudott egy riskát, 10 korona foglalt adott s elment a levelet átírtni. Az átíró helyiség előtt egy csapat cigány körülvette az öregot, akit tolongás közben ide-oda taszigáltak s valamelyik cigány kilopta zsebéből a 150 koronát. A szegény ember vesztesége fölött siránkozva Nagylengyelben szolgáló lányához ment. Kipanasz-

kodta magát, de nem tudott megvigasztalódni. Vett egy nagy csomag gyufát s gyufaoldattal megmérgezte magát. Nagylengyelből beteg szállították haza, ahol két nap mulva iszonyú kínok között meghalt.

Az erszénydobók. A tapasztalatlan falusi emberek kifosztásának olyan ismert módja az erszénydobás, hogy azt már elmondani is felesleges. Mégis akad ember, aki lépre megy. Orbán Iván zrinnyifalvai ember 80 koronáját siratja, amelyet két erszénydobó az országúton elrabolt tőle.

Az utadó kezelés reformja. Az utadó kezelésének egyszerűsítése céljából a kereskedelmi miniszter a pénzügyminiszterrel egyetértőleg többrendbeli újítást rendelt el. E reformok közt a leglényegesebb az, hogy azok, akik egyenes adóban évi 200 koronát fizetnek, közvetlen fizetőknek tekintetnek az utadójukra vonatkozólag is és utadójukat ezentul nem a községnél, hanem közvetlenül az állami adóhivatalnál fizetik.

Üdvös megtérés az orvosi tudományban. Igen érdekes és a szenvedőknek rég kívánatos megtérést észleljük egy régi orvosi elmélethez egy fővárosi orvos gyógymódjában, a mely feltűnően kedvező sikerei révén a társadalom legjobb és legműveltebb köreiből gyorsan polgárjogot nyert és rohamosan terjed. Ez a gyógymód a vérgyógyítás (hemopatia), amely kizárólagosan a vér gyógykezelésével gyógyítja a neurasthénia és egyéb idegbajokat, az asthmát, gyomor, sziv és vese betegségeit, a köszvényt, még pedig sokkal tartósabban és biztosabban, mint bármely más újabb gyógymód vagy gyógyfürdő. E gyógymód megalapítója dr Kovács I. fővárosi orvos, a ki évezredek óta uralkodó humoralpathologia elveivel visszatérve, csakis a test nedveinek káros elváltozásában keresi a betegségek keletkezését és ezeknek gyógykezelésében a beteg szervek gyógyulását. Elért bámulatos eredményei tudományos hitelét legfényesebben igazolják, mert néha a legválságosabb betegeket is rövid idő alatt tartósan rendbe hozta. Dr Kovácsnak Budapesten V., Váci-körút 18. sz. l. em., egy e célra szolgáló rendelő intézete van, a hol naponta fogad betegeket. Mindazoknak, kik a fent felsorolt bajok egyikében szenvednek, igaz szívvel ajánljuk vidékünkön is elismert hirneves szaktudóshoz fordulni, mielőtt valamely gyógyfürdőbe mennének.

Tyuk tolvajok. Szabó Gyula napszámos és Hozbor Ágnes helybeli lakosok kirándultak Bozsokra, hogy egy kis tyuk pecsenyére szert tegyenek. A szerencse kedvezett nekik, mert 17 db tyukot sikerült a házaknál összefogdosni és zsákmányul ejteni. De a rendőrség megszimatotha és a tyukokat elvette a tolvajoktól.

Tilosban. Több porszombati ember az erdőben epret szedett. Az erdőőr az eprészöket kikergette az erdőből. Valamennyi engedelmességet, csak Márfai János nem. Dulakodni kezdett az őrral, miközben ennek puskája elsült s az egész töltés Márfai testébe furódott. A sebesülés életveszélyes.

Postagalambok. A budapesti Columbia társaság kiküldöttje Csáktornyán 500 postagalambot boesátott utnak két nagy csapatban. Az érdekes madarak egy pillanatnyi tájékozás után Budapest felé repültek, ahová 3 óra alatt érkeztek meg. Az uton egyetlen egy sem veszett el.

Rendkívüli alkalmat nyújt minden hölgynek, ki a fővárostól távol lakik a Wiener Moden Union, Bécs I. Schottenring 10, mely kívánatra költség nélkül díjmentesen megküldi gazdag ruhaszövet mintagyűjteményét, miáltal minden hölgy azon kellemes helyzetbe jut, hogy magát a divat felől tájékozassa és amellet elegánsan, olcsón és divatosan öltözködhessék.

Ellopták a kabátját. Sándor Zsigmond mérnök lakásának előszobájából ismeretlen tettes a múlt napokban egy sötét szürke felöltőt elloptott. A rendőrség nyomban megindította a nyomozást, azonban eredménytelenül.

Szanatoriumi Lapok. A »József főherceg szanatorium egyesület« újlapot indított meg, mely méltán tarthat szélesebb körök érdeklődésére számot. Az egyesület elhunyt nagy védőjének József kir. hercegnek arcképe és az egyesülethez intézett sorai díszítik a lapot. Közli dr Korányi Frigyesnek, a társadalmi hare nagy vezérének tartalmas előadását a tuberkulózis ellen való küzdelem mai állásáról, Dr Kuthy Dezső egyetemi m. tanár gyönyörű előadását, Lukács György elnök bevezető és üdvözlő beszédét s a jövő évi

munkaprogrammot. Apró közleményei a zászlót bontott egyesület agilis tevékenységéről és mozgalmalás életéről számolnak be. Ezt a lapot minden tagja az egyesületnek ingyen kapja meg. Bizton reméljük, hogy pátriánkban is sokan fogják megrendelni. Hiszen oly magasztos a ól, melyet az egyesület kitűzött. Az egyesületi tagsági díj évi 4 és 2 korona, melyet postautalványon lehet beküldeni a József kir. herceg Szanatorium Egyesületnek (Budapest Királyi bérház).

A t. c. közönség figyelmét felhívjuk a Szimon István-féle eddig legjobbnak elismert sósbor-szeszre, mely minden füszer- és csemege kereskedésben kapható. Ára egy nagy üvegnek 2 K egy kis üvegnek 1 K.

Pincetüz. Gyarmati Vilmos helybeli füszerkereskedő egyik segédje lement az üzlet alatt levő pincehelyiségbe, hogy onnan szeszt hozzon föl. A magával vitt petróleum lámpát nagyon közel vitte a foyadékhöz, a melyből néhány csepp a lámpaüvegre esett, a mitől ez elpattant. E pillanatban lángra lobbant a szesz s végig hömpölygött a pincében. A lármára összefutottak az emberek, pokrócokat dobáltak a tüzre és ilyen módon sikerült eloltani, még mielőtt nagyobb szerencsétlenség támadhatott volna. A kár így is néhány száz koronát tesz ki.

Hirneves budapesti és külföldi tanárok gége, légeső, tüdő, gyomor, bél, vese, máj és hólyag bántalmaknál a Málnási Siculia artézi gyógyforrás, természetes alkalikus sós-savanyu vizét minden eddig ismert ásványviznél jobbnak minősítették. Főraktár Budapesten Lux Mihály drogua üzelete IV. Muzem-körút 7 Telephon 672 és minden nagyobb városban. Tessék a »Siculia« névre figyelni!!

Bevarrta a felesége száját. Egyik faluban érdekes esetről suttognak. A páratlan eset hőse N. P. gazda, aki esztendőnk óta azon törte a fejét, hogy feleségét mi módon szoktassa le türhettelen nyelveléséről. Végre érdekes ötlete támadt a gazdának és egy haragos perében hozzá is folyamodott a radikális eszközhöz. Kapta magát és Sára asszonynak megkötözte kezét lábát, aztán zsákvarrótúval és fonállal bevarrta a száját s azzal, mint a ki jól végezte a dolgát, elment hazulról. A szomszédoknak feltűnt Sára asszony viselkedése, de hogy mi történt, azt csak akkor tudták meg, amikor eszméletlen jellelték meg a bevarrt száju némbert. Erre aztán eltávolították a száját összetartó fonalat, de mikor végre az asszony szája ismét felszabadult, hatalmas patáliát esapott, hogy miért avatkoztak az ő családi ügyeibe a szomszédok. Az érdekes esettel különben a bíróság is foglalkozni fog.

A viz, mint gyomor- és bélbetegségek óvszere. Mindenki tudja, hogy a Karlsbadban és Marienbadban gyógyulást kereső gyomorbetegek legnagyobb kontingensét magyarok alkotják. Ennek oka pedig az, hogy a magyar konyhaigen izletes, de meglehetősen nehezen emészthető táplálékokkal látja el fogyasztóit, továbbá az, hogy a magyar ember az étkezés után boritalhoz van szokva. A bor pedig a zsíros ételek emésztését gátolja. A táplálkozásnak ezen betegségekre vezető hátrányait az ivóvíz van hivatva kiközösíteni. Erre azonban a viznek tisztának, jónak és olyannak kell lennie, hogy a táplálékot az emésztéshez kellően előkészítse. Közismert dolog, hogy e célra a mohai Ágnes-forrás a legelső sorban felel meg, mert nem csak kitűnő oldószer a tápanyagoknak, hanem alkalikus viz lévén, tiszta is, a gyomrot az emésztő nedvek elválasztására alkalmasan izgatja s kellemes ízű borital. Háztartások nagy üvegekben a mohai Ágnes-vizet különösen olcsón szerezhetik be.

Talált tárgy. Gehér Anna itteni lakos az egyik vízfordó lajtos kocsin egy csomagot talált. Felbontva azt látta, hogy Ivanovics András utazó csomagja, a ki abban Franek pótkávé gyáros reklám hirdetéseit hordta, de elvesztette. A csomag a helybeli rendőrségen van, ott a jogos tulajdonos a hivatalos órák alatt átvetheti.

A valódi hirneves MÁLNÁSI SICULIA (székely) gyógyforrás viz kapható Zalaegerszegen: GYARMATI VILMOS-nál.

Öreg Gyuri bandája. (2.)

Öreg Gyuri azonban kényszerítés nélkül vallott. Szemébe mondta minden társának a bűneit.

A büntető bíróság az apróbb lopásokat, betöréseket egyenként nem is nagyon firtatta. Sommáza a dolgot. Ugy gondolkodhattak a bírák, hogy felesleges nagy körülményességgel megállapítani: hol lopott a banda egy-két birkát, disznót, hol tört be, hol fosztott ki egy-két utast, mikor már a főben járó bűnök be vannak bizonyítva. Az akasztófa ugyanis kidukál nekik; mire való volna azokat az eseteket keresgélni, amikért csak börtön vagy pálcá jár? Mind a két büntetést a delikvens ugysem tudná kiállni; ez már bizonyos. Megelégedett a törvényszék azzal, hogy néhány esetből megállapította a rablók életmódját: »különbféle helyeken és időben imitt amott megfordulván Birkákat és Sörtéseket levagdaltak s így magukat a Pásztoroknál tartogatták.«

A nagyobb bűneseteket azonban már alaposabban kivizsgálták. Hosszu liszta az és iszonyu véres. Parkó Pista keze sem véresebb, mint a Nyessié, aki a banda hódérja volt. Néhány esetet elmondok.

Egy este körülvették a háshágyi pap házát. Nem lehetett még későn, mert a plébános még ébren volt s »imádságával foglalatoskodott.« A Nyessi, bezörgetett az ajtón. A plébános kinyitotta az ajtót, hogy beeresse a késői látogatót. A rabló szó nélkül lelőtte a papot s azután kirabolták a házát.

Öreg Gyuri egy ízben bandájának legjelesebb tagjaival az andrásfai korezmában mulatott. Bevetődött oda Vasvármegyének egy lovas hajduja, aki valami parancsolatot hozott a bírónak. A hajdu a bíróval együtt ivogatott s maguk között beszélgettek. A bíró azt kérdezte a vármegye emberétől nem ismeri e a mulató gyanus alakokat. A hajdu azt válaszolta, hogy ismeri. Utánuk van már három vármegye. Egyik bandita meghallotta a beszélgetést és figyelmeztette a vezért. Ez röviden akart végezni a hajduval. Belekötött. Azt állította, hogy a hajdu zsebéből kilátszó kendő az övé. Terve azonban nem sikerült. A hajdu észre vette a szándékot, elment a korezmából.

Öreg Gyuri kiadta a parancsolatot legényeinek, hogy végezzenek az árulóval. Somogyi Bandi és Horváth Miska Telekes felől, Nyessi és Zsoldos pedig Mihályfa felől a hajdu elé vágta, azt lelődték, fejét összevagdalták s visszatértek a korezmába, ahol a vezérnek dicsekedve jelentették, hogy a hajdut már a másvilágra küldték.

A pókafai molnárt, akinek neve a bűnperben nincs feljegyezve, kétszer kirabolta a banda. Első ízben elvittek 454 forintot. A molnárt farkasguzsba kötötték, de egyébb bántódása nem esett. Másodsor szegény ember az ágy alá bujt. Onnét előhúzták, az ágyhoz kötötték s kinzással vallatták: hol a pénze. Egyik rabló a combjába lőtt, Nyessi pedig borotvával vagdalta mellét, arcát, karjait.

A banda nem mindig volt együtt. Néha külön csoportokba szakadtak s más és más vidéken operáltak. Czifraszemű Józsi, Fű Józsi, Fekete Janesi és Fekete Istók egy ízben Kiss Ferenéné asszonysághoz törtek be. A per iratai nem említik, hogy ez a Kiss Ferenéné asszonyság hol lakott, de az elrabolt tárgyak részletesen le vannak írva. Kézpénzben elvittek a rablók 400 ezüst forintot, több ékszert, ruhaneműt, egy értékes »Schláv keszkenyőt« stb., amelyek értékét a káros 6000 forintra tette. Kiss Ferenénét a rablók annyira megkínózták, hogy rövid idő alatt meghalt. A rablott portékát ugodi Soós Mihály nevű nemes embernél helyezték el. Az orgazdát szintén a bíróság elé állították. A banda legnagyobb vállalata az volt, mikor a zalaegerszegi vásárról hazatérő iparosokat a vasvári erdőben kifosztották. A zsákmány meghaladta a 6000 ezüst forintot. A foszerepet Öreg Gyuri, Szilvágyi Janesi, Nyessi és a Czifraszemű vitték. Amely kocsi nem állt meg az első szóra, arról lelődték az embereket. Egy iparosról, aki a pénzét eldugta, Nyessi fejszével vagdalta le a ruhát. A megremült vásárosok teljesen kifosztva jelentkeztek a szolgabírónál, aki utánuk esett a rablók. Ezek azonban a pénzből 1330 forintot a baltavári erdőben maguk között felosztottak, a többi Babos Jánosnak, aki Sárvár mellett korezmát birt bérben, átadták s belevették magu-

kat a göeseji erdőbe. Az üldözésre pedig azzal válaszoltak, hogy kirabolták Domján József főbíró.

Híres tagjai voltak a szövetségnek Pálkás Józsi és Körte Pista, akik mindketten tragikus véget értek.

Egy felsőöri birkás nagyobb pénzüsséggel lejtött Göesejbe juhokat vásárolni. Öreg Gyuriék utját állták s elvették tőle 717 frt 30 krt. A kirabolt juhász felesége felkapott egy puskát és Pálkás Józsit úgy lötte mellbe, hogy azonnal meghalt. Somogyi Bandi az asszonyt fejszével leütötte.

Körte Pista áruló lett. Körte Salomváron lakott s orgazda és kézreadó volt. Egy ízben Baki Józsi valami nagyobb zsákmányt bízott rá, amit Körte elikkasztott. A banda rátört a sik-kasztóra, de Körte gyanította, hogy mi vár rá és éber volt. Észrevette a rablók szándékát és elfutott. Fényes nappal végig üldözték a falun, lövöldöztek utána, de sikerült megmenekülnie. A Nyessi olyan dühös lett, hogy — a tanuvalomások szerint — a földhöz verte magát. Körte nem mert többé a házába visszatérni. A birkások tanyáin bujkált. A »Kurta birkásnál« találtak rá Öreg Gyuri emberei. Megkötözték és a salomvári sűrű szélére kísérték, ahol törvényszéket ültek fölötte s halálra ítélték; »egy akarattal és erővel levagdálván, vérért szomjuhozó vágyódásuknak áldozatjává tették.«

»Ezen vadon gyilkosságokat utóbb ösztönül vették több ilyeneknek bátrabb tselekedetére, semhogy magukhoz térvén, latorságoknak csak időt engedtek volna, birkákat és sörtéseket ragadtak el, jámbor lakókat lopásokkal megkárosították.«

A per egész anyaga tanuvalomásokból s a »vasban álló Rab Személyek« szabad vallásából áll, amelyek — a jegyzőkönyv szavai szerint — napnál fényesebben beigazolták a rablók gonoszságait. A tanuvalomások rendszerint a szolgabírák vették fel, a szabad vallásokat pedig a törvényszék jegyzői, vagy a csendbírszók és szolgabírák. A tanuvalomásokat a tanak a törvényszék színe előtt hitelesítették.

A per egész anyaga egy terjedelmes jegyzőkönyvbe foglaltatott, amely az ügyész vádjával kezdődött. A büntető perben az ügyész volt a felperes, a vádlottak az alperesek. A jegyzőkönyvben fel van sorolva, hogy az ügyész a rab személyeket minő bűnselekményekért vádolja; azután következik a bizonyítékok, majd a védő ügyvéd előterjesztése s végül az ítélet. Egy büntető perben azonban több ítélet is hoztak. A sédria formákhoz általában nem kötötte magát s a bizonyítékokat is teljesen szabadon mérlegelte. Ha több személy volt perbe vonva s egyik-másik vádlott ellen az eljárás során elég terhelő bizonyíték merült fel, vagy nem bizonyult rá semmi, közbevetőleg elítélte, vagy felmentette, míg a többiek ellen az eljárás folyamatban volt. A jegyzőkönyvet közbevetett ítéletek, bizonyítékok beszerzésére vonatkozó megkeresések stb. tartkítják.

A törvényszék ítéletében nem volt a vádhoz kötve. Az ügyész pl. Öreg Gyuri és társai elleni perében egy Altinger nevű embert orgazdasággal vádolt. Úgyt egy közbevetett ítélet bírálja el a következőképpen: Mivel ellene a gonosztévők semmi vádlást nem tennének, ez pedig minden gonoszságot tagadván, ezért szabadon eleresztetni rendeltetett. Noha az orgazdaság ellene ki nem világosítottatik, mivel mindazonáltal a vele levő asszonyi személyllyel botránkozató bűja életet viselt, 40 pálcá ütések elszívására ítéltetett. — Az ügyész orgazdasággal vádolta a szerencsétlent, a törvényszék pedig megverette bujasággért, amiről az egész perben szó sem esett. De hát úgy gondolkodtak a bírák, hogy valami emléket mégis csak adnak a delikvensnek. Akire a vármegye rátette a kezét, azt ingyen el nem eresztette.

Hasonlóképpen járt Tóth Istók porszombati kanász is, akit szintén Öreg Gyurival való cimborasággal gyanúsítottak, valamint Fekete János kozmadombjai bojtár. Öreg Gyurival való cimboraságuk nem sült ki, de Somogyi Bandi rab Tóth Istókról tudott egy kis történetet s azt elbeszélte a sédria előtt. Az ítélet így adja elő a dolgot: »a Jáhomi Erdőn tévölgő két sörtvéleseknek Tóth Istók által elkövetett le vagdása és el tulajdonítása világosan megpóbalatott. Azért maga megérdemelt büntetésére, másoknak pedig hasznos példájára Tóth Istók rab személynek az eddig való Tömlőzi sanyarúsága is büntetésül számláltván, most egyszerre

elszenvedendő 60 páltza ütésekre ítéltetett, az általa el tulajdonított sörtvélesek árának — amidőn azok tulajdonosa kitudatik — megfizetésével terheltetett s a levágatott sörtvélesek árának — ha midőn azok tulajdonosa magát jelentvén kárát hitelesen megmutatja — bevételével főbíró ur megbizatik. — Szegény Tóth Istók tehát két tévölgő sörtvéles malacot talált, amelyekről nem tudatott, kié valának; azokat levágta és elfogyasztotta. Kijárt neki az élvezetért 60 kemén pálcá a deresen.

Fekete Janesi már nagyobb betyár volt. Kakuk Miska pajtásával farkasguzsba tette Palkovics György kozmadomjai árendást és birkáit elhajtotta. Az ügyét összezsapták Öreg Gyuriék perével s ezen bűnper jegyzőkönyvében van a rá vonatkozó ítélet, mely szerint ifju korára való tekintettel »az halálos büntetéstől ugyan fely oldoztatik, de két esztendőig tartó Tömlözre, fertályonként elszívandó 25 páltzra ütésekre ítéltetik.«

Öreg Gyuriék perében érdekes ítélet az is, mely a betyárok szeretőire vonatkozik. Lakits Péter juhász felesége volt Horváth Kata. Zélben laktak. Öreg Gyuri, Somogyi Bandi, Nyessi Janesi, Lócs Miska, Zsoldos Istók garmada szám hordták hozzájuk a gyöngyöt, cifra ruhát. Horváth Kata leányzó pedig a Czifraszeműt boldogította. De ügyes fehérlép volt mind a kettő. Az orgazdaság vádjá alól ki tudtak bujni, csak azért kaptak 20—20 korbácsot, mert nem adták fel a szeretőiket. Az asszonnyal együtt megkorbácsolták a férjet is, hogy egyik se vehessen a másiknak semmit a szemére.

A bizonyítékokat a törvényszék teljesen szabadon mérlegelte. A tagadás nem sokat használt. Az ítéletekben sűrűn olvasható, hogy ámbátor a szerencsétlen Rab Személy erőssen tagad, bűne meg mutatására szolgáló próbák nem is volnának, mindazonáltal... s itt következtek 25, 40, 60, 75 kemény páltza ütések.

Az ítéletek indokai között előkelő helyet foglal el a salus rei publicae. Így Öreg Gyuri bandája s ezek perébe kevert vádlottakat az insurrectió után elszaporodott rablókat nem tudta kiirtani. Példát akart nyújtani. »Közönösen tudva vagyon — mondja a törvényszék — hogy 1809-ik esztendőben a részünkről való szerencsétlen ütközetek után a közkatonaságnak alkalmatlansága esvén az elszökésre, a zsványoknak száma Vass és Zala ezen két szomszéd Tettes Nes Vármegyékben annyira elszaporodott, hogy az Erdőkben majd minden Bokor mellett egy csapat állott, akik fel s alá bátran jártak, uton állván fosztogattak, sőt a Helységekben is s ott a Házakban minden rettegés nélkül bátran bérontottak s parantsoltak, úgy hogy ezen a részben is egyetérző Tettes Nes Vármegyéknek ereje azoknak megzabolozására elegendő nem levén 1810-ik esztendőbeli Tavasz kezdetével az Tekéntetes Katonaság is segítségnek kértetett.«

(Folytatjuk.)

Piaci árak a legutolsó hetivásáron 60 kilogrammonként.

	minőség szerint	Kor.-tól	Kor.-ig
búza		7.90	—
rozsa		7.—	—
árpa		6.70	—
zab		6.75	—
tengeri		8.—	—
burgonya		—	—
bükköny		—	—
lóher		—	—
tarkabab		—	—
fehérbab		—	—

Nyílt-tér. *)

Minden más tudósítás helyett értesítem és meghívom rokonaim és ismerőseimet a zalaegerszegi izr. templomban július hó 2-án délelőtt 11 órakor Grünvald Káta kisasszonnyal tartandó egybekelési ünnepélyemre.

Singer Miksa.

A »Zala« Nagykanizsán megjelenő napilap június 24-iki és az »Alsólendvai Híradó« Alsólendván megjelenő hetilap június 25-iki számában személyemről egy papi reputációm mélyen sértő közlemény jelent meg.

Addig is, míg törvényes uton magamnak legteljesebb elégtételt szerzek, ki kell jelentenem, hogy a kérdéses cikk az utolsó betűig légből kapott becsutelt hazugság, igaztalan rágalom, melynek célja az volt, hogy társadalmilag megsemmisítsenek. A legalálvalóbb módon félrevezetett olvasóközönségnek pedig ez uton hozom tudomására, hogy az ily aljas eszközökkel megsértett heccéplán férfiasan megtudja védeni becsületét és le tudja leplezni a becsülettrálok gyalázatos aknamunkáját.

Kovács Sándor
dobronaki káplán.

MIT IGYUNK?

hogy egészségünket megóvjuk, mert csakis a **természetes szénsavas** ásványvíz erre a legmegbízhatóbb óvószer. Elsősorban a **mohai**

ÁGNES

forrás, mint természetes szénsavdús ásványvíz, föltétlenül tiszta, kellemes és olcsó savanyúvíz; dús szénsav tartalmánál fogva nemcsak biztos óvszer fertőző elemek ellen, hanem a benne foglalt gyógyosónál fogva kitűnő szere a legkülönbözőbb gyomor-, légcső és húgyszervi betegségeknek. Azért tehát

Használjuk a mohai Ágnes forrást, ha gyomor-, bél- és légcsőhurttól szabadulni akarunk. Dr. Kétly.

Használjuk a mohai Ágnes forrást, ha a vesebajt gyógyítani akarjuk. Dr. Kövér.

Használjuk a mohai Ágnes forrást, ha étvágyhiány és emésztési zavarok állanak be. Dr. Gebhardt.

Használjuk a mohai Ágnes forrást, ha máj- és sárgaságtól szabadulni akarunk. Dr. Glass.

Háztartások számára másfél literesnél valamivel nagyobb üvegekben minden kétes értékű mesterségesen szénsavval telített víznél, sőt a szódavíznél is olcsóbban adja, hogy az Ágnes forrás vizét a legszegényebb ember is könnyen megszerezhesse.

Kedvelt borvíz.

Kapható minden fűszerüzletben és elsőrangú vendéglőben.

Főraktár: **Gyarmati Vilmos** urnál
Zalaegerszegen.

Ugyanitt ingyen kapható az Ágnes forrás díszes kivitelű ismertető füzet.

*) E rovatban közlöttekért nem vállal felelősséget a szerk

Felelős szerkesztő: dr. Csák Károly.
Társzerkesztő és kiadó: Udvardy Ignác.

Egy magyarországi bérlő levele.

Wilhelm Ferenc gyógyszerész, cs. és kir. udvari szállító urnak Neunkirchenben, Alsó-Ausztria.
Naszály.

Van szerencsém itt e helyen köszönetemet kifejezni azért a csodás hatásért, mely az ön kitűnő Wilhelm-féle antiarthritis antirumatikus vértisztító teájának használata után nyilvánul. Evvel a teával egy süttői asszonyt teljesen meggyógyítottam. habár ezt az asszonyt már háromnegyed év óta a környék legjobb orvosi gyógykezeltek és már lemondottak az életéről. Ezen kura által a tea oly kedvelt lett itt a környéken, hogy Török József gyógyszerész, Budapest, Király-u. 7. bizonyosan nagy mennyiséget ad el a süttői gazdáknak.

Az én házamban is megtörtént, hogy egy nálam alkalmazott fiatal ember oly éles csuszajdalmakat érzett, hogy se kezét, se lábát mozgatni nem tudta, de az ön teájából három esomagnak elhasználása után teljesen meggyógyult. Én is használom ezt a teát kétszer évente és megvagyok győződve, hogy az nekem jót tesz.

Mégegyszer a gyógyultak leghálásabb köszönetét kifejezve, maradok kitűnő tisztelettel

Hohldamf Mihály
bérlő Naszályban, u. p. Totis, Magyarország.

Kapható Franz Wilhelm gyógyszerész, cs. és kir. udvari szállítónál Neunkirchenben, valamint a nevesebb gyógyszerárakban és drogueriákban.
1 csomag 2 K és a raktárból 1 posta küldemény
15 csomag 24 K bérmentve az osztrák magyar monarchia posta állomásaira.

Vendéglő átvétel.

Van szerencsém a n. é. közönségnek tudomására adni, hogy **július 1-én a Göndöcs Antal** által birt Páslek József-féle

vendéglőt

átveszem s azt ujan rendezem be. Arra törekszem, hogy tisztelt vendégeim meglegedését kiérdemeljem.

Jó konyhát, kitűnő borokat és mindig friss sört tartok. Szíves pártfogást kérve

maradok kitűnő tisztelettel

NAGY DEZSŐ

a „Korona“ szálloda volt főpincére.

Gépész

azonnali cséplést keres. Gépjavításban és cséplésben nagy szakismerete van.

Soós Géza

Zsigmondháza, — u. p. Túrje.

Iszákosság nincs többé!

Kívánatra bárkinek bérmentesen küldünk egy próbát a Cosaporból. Kávé, tea, étel vagy szeszes italban egyformán adható az ivó tudta nélkül.

A Cosapor többet ér, mint a világ minden szóbeszéde a tartózkodásról, mert csodahatása ellenszenvessé teszi az iszákosoknak a szeszes italt. A Cosa oly csendesen és biztosan hat, hogy azt feleség, testvér avagy gyermek egyaránt, az ivónak tudta nélkül adhatja és az illető még csak nem is sejtí, mi okozta javulását.

Cosa a családok ezreit békítette ki ismét, sok sok ezer férfit a szegény és becstelenségtől megmentett, kik később józan polgárok és ügyes üzletemberek lettek. Temérdek fiatal embert a jó utra és szerencséjéhez segített s sok embernek életét számos évvel meghosszabbította.

Az intézet, mely a Cosapor tulajdonosa, mindazoknak kik kívánják, egy próba adagot és egy köszönő irásokkal telt könyvet díj és költségmentesen küld, hogy így bárki is meggyőződhessen biztos hatásáról. Kezessékünk, hogy az egészségre teljesen ártalmatlan.

INGYEN PRÓBA 217. sz.
Vágja ki ezen szelvényt és küldje meg ma az intézetnek.
(Levelek 25 f., levelezőlapok 10 fillérel bérmentesítendők.)

COSA INSTITUTE

(Dept. 217),

62, Chancery Lane,
London, Anglia.

Eladó!

Egy 143 ctm. magas világos pej erdélyi hegyi ló. Gyors járó, szelid, jó kocsis és hátszó.

Megtekinthető Eötvös állomáson.

Vezérszó: Minden darab szappan a Schicht névvel tiszta és ment káros alkatrészekről.
Jótállás: 25.000 koronát fizet Schicht György cég Aussigban bárkinek, a ki bebizonyítja, hogy szappana a »Schicht« névvel, valamely káros keveréket tartalmaz.

Schicht-szappan!

(„Szarvas“ vagy kulcsszappan)

a legjobb és használatban a legolcsóbb!

Ama nagyszerű, hatályos tisztító erő, valamint ama kiadóság a melyet **Schicht-szappannal** észlelhetünk, lágyasága és teljes tisztasága, azon különös gyártási mód eredménye, a mely a nyersanyagok feldolgozásánál a legnagyobb pontosságon alapul. A nyersanyagok nagyrészt saját művekben állítatnak elő.

Milliószor kipróbálva és kitűnőnek bizonyult!

<p>MINDEN HÖLGY ELŐNYE</p> <p>olcsón és a mellett mégis divatosan és elegánsan ruházkodni.</p> <p>Saját érdekében</p> <p>kérje ezért dustartalmu mint a-gyűjteményünket,</p> <p>mellyet megtekintés végett ingyen és bérmentve küld a</p> <p>WIENER MODERN UNION</p> <p>Bécs, I., Schottenring 10</p>	<p>VERSZEGÉNYSEG, ÉTVÁGYTALANSÁG, IDEGESSEG</p> <p>gyógyítására és gyenge gyermekek erősítésére a leghatásosabb készítmény.</p> <p>KRIEGER-féle</p> <p>TOKAJI CHINA-VASBOR.</p> <p>Valódi tokaji borból készül, tehát nem tévesztendő össze más készítményekkel. Rendkívül kellemes ízű, erősíti, tisztítja a vért.</p> <p>Kis üveg ára 3-20 kor Nagy üveg 6 kor - Kapható gyógyszertárakban</p> <p>Postán küldi: KORONA-GYÓGYSZERTÁR Budapest, Kálvin-tér.</p> <hr/> <p>Császárfürdő</p> <p>Elsőrangú kénes hévízü gyógyfürdő páratlan gőzfürdővel, legmodernebb kőzős és külön iszapfürdővel, pompás ásványvíz-uzodákkal, kád-kőlég-, villamos víz-, szénsavas és napfürdővel.</p> <p>téli és nyári gyógyhely</p> <p>BUDAPESTEN.</p> <p>200 kényelmes lakosztóval.</p> <p>A leghatásosabb kezelés.</p> <p>Prospektus kívánatra ingyen és bérmentve</p>	<p>SZIMON ISTVAN FÉLE</p> <p>GYÓGYEREJŰ SÓS-BORSZESZ</p> <p>MINDENÜTT KAPHATÓ</p>	<p>Szönyegegek takarók függönyök</p> <p>Bútorcsoporthoz csipkefüggönyök</p> <p>Szönyeg-ház S. SCHEIN on. és kir. udv. száll.</p> <p>WIEN, I., Bauernmarkt 12.</p> <p>Düstartalmú képes ÁRJEGYZÉK ingyen és bérmentve</p> <hr/> <p>Ön nagyon idősnek látszik!</p> <p>Fesse haját a CZERNY-féle Tanningene</p> <p>HAJFESTŐ-SZERREL</p>
<p>PLATSCHEK VILMOS</p> <p>elismerett legolcsóbb, leghatásosabb</p> <p>FÉRFI- és GYERMEK-ruha áruház</p> <p>Budapest, IV., Központi Városház. (Károly-körút).</p> <hr/> <p>Dr. Kovács kézipasztája</p> <p>3 nap alatt biztosan hat. Tégelye K 1 20</p> <p>Dr. Kovács gyógytára</p> <p>Bpest, Gyár-u. 17.</p>	<p>"SMITH PREMIER"</p> <p>képviselek keresetnek.</p> <p>SMITH PREMIER N° 5</p> <p>képes árjegyzék ingyen.</p> <p>AVILÁG LEGJOBB ÍRÓGÉPE.</p> <p>GRAND PRIX PARIS 1900</p> <p>BUDAPEST ANDRÁSSY UJA</p>	<p>BALASSA FÉLE UGORKATE</p> <p>Pattanás, kiütés, szepelő, májfolt, sőt ránczok is eltűnnek az arczóról a valódi angol</p> <p>használatával.</p> <p>Egy üveg ára 2 korona.</p> <p>Hozzá ugorkaszappan 1 k, púder 1-20, K.</p> <p>Főszékhely: BALASSA KORNÉL gyogyszertára Bpest-Erzsébetfalva.</p> <hr/> <p>KATZER -féle részv. társaság megóvó-intézete</p> <p>az első és legnagyobb. 1/4 millió részvény-tőke.</p> <p>Budapest, Ó-utca 42, 44 (saját ház), 45, 46, és Uj-utca 43.</p> <p>Katzer szőrmeárui az egész világon el vannak terjedve és elsőrangúak.</p>	
<p>KISS SZERENCSEJE NAGY</p> <p>VASÁRDIJON KISS-FÉLE</p> <p>SZERENCSE-SORSJEGYET KISS KAROLY ÉS TÁRSA</p> <p>BUDAPEST, ERZSÉBET-KÖRÚT 10.</p>	<p>A MÁLNÁSI SICULIA GYÓGYFORRÁS</p> <p>SAKVVÉLEMÉNY.</p> <p>kiváló összetételű égvényes sós savanyúvíz, amely tapasztalatom szerint megbízható gyógyhatással bír a légzőszervek, valamint a gyomor és bélcsatorna hurutos bántalmainál, ugyancsak a húgy és ivarszervek hurutos és vérpangásos bántalmainál is. Jó hatást gyakorol továbbá a belek atoniájára és a hasi vérbőségből eredő májbetegségekre. A „Siculia“-forrás belső használatának furdással való egyesítése oszlato hatást fejt ki a női medence szervek idült izadmányainál. A tüdőgümőkór kezdetleges eseteiben, valamint a gümös-görvélyes nyírkmirigy dagasztatok ellen jó sikerrel alkalmazható. Czélyszerű segédeszköz képez az elhízás és idült köszvény gyógyításában is. Ezen sokoldalú használhatóságánál fogva méltán számot tarthat az orvosok figyelmére.</p> <p>Budapest, 1905. január 8.</p> <p>Dr. Korányi Frigyes, egyetemi tanár, főorvos, tag, a M. Tud. Akad. tagja, stb. stb.</p> <p>Székföldi a kezelő tulajdonos „SICULIA” természetes szénsavat sűrítő gyárát MÁLNÁSFÖRDÖN Háromszék vm. Cím: SICULIA, Málnásfürdő. Főraktárak Budapesten: IV., Múzeum-körút 7., és minden nagyobb városban</p> <p>Kérjük a SICULIA névre figyelni!!!</p>	<p>Szénágy szab. Árpad</p> <p>RAJZ-ESZKÖZ</p> <p>az összes közép-iskolákban a legjobban bevált</p> <p>MAGYAR KÖRZŐ</p> <p>MINDENÜTT KAPHATÓ.</p>	

Uj!

Cook és Johnson-féle

amerikai szabadalmazott

tyukszem gyűrű.

A jelenkor legjobb és legbiztosabb szere. Hatása nagyszerű és azonnal csillapítja a fájdalmat.

Kapható az Osztrák Magyar Monarchia minden gyógyszer-tárában.

1 db borítékban 20 fillér, 6 db dobozban 1 K. Postán küldve 20 fillérrel több.

Magyarországi főraktár:

Török József gyógyszer-tára Budapest, VI. Király-u. 12.

Az Osztrák-Magyar Monarchia központi raktára „A Samaritanus”-hoz címzett gyógyszer-tár, Grázban.

2540. P. 1905. sz.

Hirdetmény.

A pörszombati tejszövetkezet részéről közhírré tétetik, hogy a

szövetkezet feloszlása

kimondatott.

Együttal felhívatnak a szövetkezet hitelezői követeléseiknek a harmadszori közzétételtől számított hat hó alatti érvényesítésére.

A kir. törvényszék mint kereskedelmi bíróság.

Zalaegerszeg, 1905. június 5-én.

Sperlágh, kir. tszéki bíró.

„MAYER“ gépgyár

vas- és fémöntőde részvény-társaság SZOMBATHELY.

Raktár: Budapest, V., Lipót-körút 15.

Készít mindennemű

Gazdasági gépeket, kitévő szerkezetű **Benzin- és szívó- gázmotorokat** 2-50 lóerőig.

Benzin-motoros cséplőkészletek.

Legolcsóbb üzem! Tűzveszély kizárva!

Malomépítészet: Uj hengerek, minden e szakmába vágó gépgyártása. Teljes műalmi berendezések.

Különlegesség: Legújabb szerkezetű **csavaros és szabad. víznyomású borsajtók.**

Osborne D. M.-féle világhírű **amerikai arató és kaszáló gépek** magyarországi kizárólagos képviselősége.

Képes árjegyzék ingyen és bérmentve. — Kívánatra minden szükségletre külön költségvetés.

Minden gazdára nézve fontos annak ismerete miképen védekezék **a burgonya-vész** ellen, mely nemcsak a termés mennyiségét rontja, de a minőséget is befolyásolja.

A burgonya-vész leküzdésére a legalkalmasabb szer a dr. Aschenbrand-féle

bordói por

mely nemcsak biztosan megóvja a burgonyát ezen veszedelemtől, hanem **terméstöbbletet** és **a gumók keményítő tartalmának fokozását** is eredményezi

Ennélfogva a bordói porral való permetezés költségei **többszörösen** megtérülnek.

Egy kat. hold burgonya kétszeri permetezéséhez (június és július hónapban, összesen 8—12 kg. bordói por szükséges.

A bordói por ára:

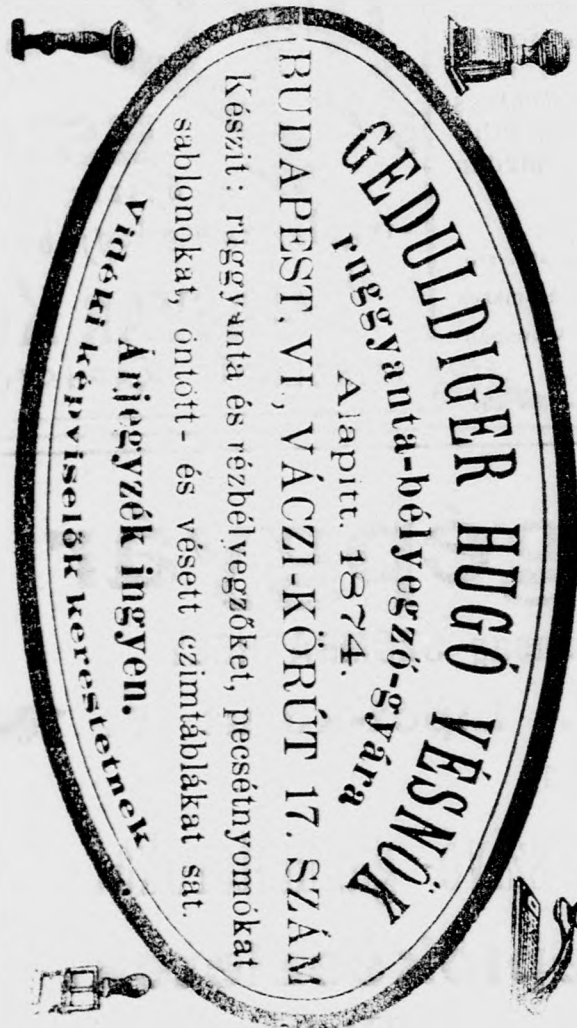
50 kg.-os zsákokban, kg.-kint	68 fillér.
10 és 5 kg.-os >	72 >
2 kg.-os dobozokban >	73 >

Megrendeléseket elfogad, a burgonya-vészről szóló részletes ismertetést és használati utasításokat **díjmentesen** küld a

Magyar Mezőgazdák Szövetkezete
Budapest, V., Alkotmány-utca 31. sz.

A por azonkívül megrendelhető:

Gyarmati Vilmosnál Zalaegerszeg, Gazdasági közvetítő irodában Nagykanizsa.

Értesítés.

Van szerencsém a n. é. építőközönség b. tudomására hozni, hogy több éven át szerzett gyakorlatom után

építési irodát és fakereskedést
ácsteleppel

nyitottam.

Elvállalok tervek és költségvetések, továbbá lakóházak és gazdasági épületek, fedelek, minden építési szakba vágó munkák készítését.

Breiner Benő
kőműves és ácsmester.

Lakásom: Ujváros-utca, Török ház.
Telep, fakereskedésem: Körömdi-utca 40. volt Salczer telep.

387/v. 1905. sz.

Árverési hirdetmény.

Alulírt kir. bir. végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a zalaegerszegi kir. járásbíróóság 1905 II. 279. sz. végzése által a *Franklin Társulat budapesti végrehajtató* javára és (*Neubrun*) *Nemes Gábor zalaegerszegi lakos* ellen 269 K 61 f tőke, ennek 1904 évi február hó 1-től járó 4% kamatja, ugy járulékaik erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság fölül foglalt 1195 koronára becsült butorokból álló ingóságok nyilvános árverés útján leendő eladatása elrendel-

etvén, ennek a helyszínén, vagyis Zalaegerszegen leendő eszközlésére 1905. évi július hó 7-ik napjának d. e. 11 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t.-c. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladatni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t.-c. 108. §-ában megállapított felételek szerint lesz kifizetendő.

Zalaegerszeg, 1905. június hó 19-én.

Nagy Sándor,
kir. bir. végrehajtó.

Vendéglő megnyitás.

Van szerencsém igen tisztelt vendégeim és a nagyérdemű közönség szíves tudomására adni, hogy **július hó 1-én Kossuth Lajos utcai** (előbb Fehérkép-utca) **saját házámban**

ujjonnan berendezendő vendéglőmet

megnyitóm.

Igyekezni fogok, hogy a nagyérdemű közönség meglegedését továbbra is kiérdemeljem. **Kitűnő borokat, naponta frissen csapolt LISINGI sört és jó magyar konyhát fogok tartani.**

A nagyérdemű közönség szíves pártfogását kérve maradtam

kiváló tisztelettel

Göndöcs Antal

vendéglős.

1564/m. 905. szám.

Hirdetmény.

A m. kir. belügyminiszter ur folyó évi május hó 2-án 91188/IV. a 905. szám alatt kelt rendeletével a zalaegerszegi közkórház elmebeteg osztályának létesítését és az ezzel kapcsolatos átalakítások végrehajtását, valamint boncoló és fertőtlenítő helyiségeket magában foglaló új épület emelését összesen **97351 korona 07 fillér** összeg erejéig engedélyezvén, ezen munkálatok kivételének biztosítása céljából **1905. évi július hó 22-ikének délelőtti 10 órájára** a zalaegerszegi m. kir. államépítészeti hivatal helyiségében tartandó zárt ajánlati versenytárgyalást hirdetek.

Ajánlat csak az egész munkára együttesen tehető és pedig oly formán, hogy a vállalkozó az általa megajánlandó **általányösszegért** mindazon munkálatokat tartozik végrehajtani, melyek a fentebb felsorolt építményeknek a rendelkezésre álló tervek, költségvetések, vállalati általános, vállalati részletes feltételek szerinti teljes bevezetése, azoknak célszerű, használható és átadásra alkalmas állapotba való helyezése érdekében általános műszaki szempontból szükségesek, akár előfordulnak azok az árlejtés alapját képező eredeti költségvetésben akár nem.

A versenyezni óhajtok felhívatnak, hogy a fentebbi munkálatok végrehajtásának elvállalására vonatkozó zárt ajánlataikat a kitűzött nap d. e. 10 órájáig a nevezett hivatalhoz annyival inkább igyekezzenek beadni, mivel a későbbben érkezettek figyelembe nem fognak vétetni.

Az ajánlathoz az általános feltételekben előírt, az engedélyezett költségösszeg 5. §-ának megfelelő bánatpénz csatolandó.

A szóban forgó munkálatra vonatkozó műszaki művelet és részletes feltételek a nevezett m. kir. államépítészeti hivatalnál a rendes hivatalos órákban naponként megtekinthetők.

Zalaegerszeg, 1905. évi június hó 26-án.

A zalaegerszegi m. kir. államépítészeti hivatal főnöke:

Lányi Kálmán
kir. főmérnök.